

DARBININKAS

Vol. LXXVI, Nr. 32
Rugpjūtis - August 23, 1991

Penktadienis-Friday

SECOND-CLASS
Postage paid at Brooklyn, N.Y.

341 Highland Blvd.
Brooklyn, N.Y. 11207

50 centų

Savaitės įvykiai

Popiežius Jonas Paulius II savo vizito metu Lenkijoje apėmė ir savo gimtinę Wadowice miestelyje ir pasimeldė prie savo tėvų kapo. Vėliau, Čenstakavoje, per Žolinių mišias, kalbėdamas daugiau kaip milijoninei miniai, kreipėsi į jaunimą, ragindamas atmesti materializmo vilionę. Iš Lenkijos nuvyko į Vengriją, kur praleido 5 dienas. Tai buvo iš viso pirmasis Romos Katalikų Bažnyčios galvos vizitas toje šalyje.

JAV armijos vadovybė pranešė, kad ryšium su Amerikos karinių pajėgų mažinimu Europoje, pradėdamas 1992 metais, ligi 1995 metų bus atitruktas iš Vokietijos apie 70 tūkstančių karių.

JT Saugumo Taryba priėmė rezoliuciją, pagal kurią Irakui leidžiama parduoti savo turimos naftos už 1.6 milijonų su ta sąlyga, jei trečdalis tos sumos eis karo reparacijoms. Bet Irakas atsisako tas sąlygas priimti.

Armėnai paėmė į nelaisvę dar aštuonis Sovietų vidaus ministerijos kareivius Nagorno Karabache ir reikalauja, kad Sovietai paleistų 16 armėnų, kurie buvo sulaikyti pastarųjų trijų mėnesių laikotarpyje. Iš viso armėnai dabar tebeįkalinė 41 Sovietų kareivį.

Federalinis JAV biudžetas, nepaisant besibaigiančios recesijos, pasiekė \$362 milijonus deficito ateinančiais metais. Tai bus rekordinis skaičius. Kongreso biudžeto komitetas aiškina, jog tai esą ryšium su išlaidomis, gelbstint taupymo-skolinimo bankams ir padidėjus Medicare išlaidoms. Šiemet buvo \$279 milijonai deficito.

Išgudrėjo vagys Ispanijoje ir Prancūzijoje, rašo tarptautinė spauda. Tuština ne tik praeivių kišenes. Liepos ir rugpjūčio mėnesiais padidėjo apiplėšimų ir vagysčių tarptautiniuose traukiniuose ir greitkelio stotyse. Labiausiai nukentė turistai.

Taifūnai siaučiant Pietinės Kinijos jūroje, 65 mylių nuo kranto ties Hong-Kongu, sudužo ir nuskendo barža, vežusi apie 200 naftos darbininkų, kurie dėjo povandeninius vamzdžius naftos platformoms. Nuskendo 16, o 168 darbininkus išgelbėjo Taiwan, Kinijos ir Sovietų Sąjungos laivai ir malūnsparniai.

Giandomenico Picco, Italijos diplomatas, šiuo metu yra tarpininkas Jungtinių Tautų ir arabų bei Izraelio užkulisuose pasitarimuose įkaičių ir belaisvių pasikeitimo klausimais.

Irano užsienio reikalų ministras Ali Akbar Velayati, susitikęs su Libano fundamentalistais, kurie turi įtakos vakariečių įkaičių pagrobime, pareiškė viltį, kad esama pozityvių žymių, jog bus prieita susitarimo dėl abipusio įkaičių pasikeitimo.

Gėdos stulpus šių savaitę numato pastatyti Lodžės miesto savivaldybė (Lenkijoje). Prie jų piliečiai galės vesti gatvėse pagautuosius nusikaltėlius ir ten juos laikyti, ligi atvyks policija. Stulpai bus keleto metrų aukščio, su pakabintomis grandinėmis. Viduramžiais prie panašius stulpus buvo statomi nusikaltėliai ir žmonių apmėtomi supuvusiais vaisiais ar kitkuo.

PABALTIJO VALDYMĄ PERĖMĖ SOVIETŲ KARIUOMENĖ

— Lietuvos Respublikos vyriausybė šaukiasi pasaulio pagalbos —

Kadangi įvykiai dabar Sovietų Sąjungoje ir pasaulyje keičiasi ne dienomis, bet valandomis ir telefoniniai ryšiai su Lietuva yra riboti, Redakcija pateikia skaitytojams žinias, kurias Lietuvos Informacijos Centras yra prisiuntęs iki rugpjūčio 19-osios vidurnakčio New Yorko laiku. Laikraščiu išeinant į spaustuve rugpjūčio 20-ąją, apie įvykius Lietuvoje nebuvo gauta jokių specialiųjų žinių, išskyrus JAV spaudos ir TV pranešimus, kad Pabaltijo regioną — Estiją, Latviją ir Lietuvą valdyti perėmė Sovietų Sąjungos gen. lt. Fiodor Kuzmin.

Tai reiškia, kad ir Lietuvoje, kaip ir Maskvoje įvestas nepaprastai karinis stovis. Kaip įvykiai klostysis, ateitis teparodys. Tuo tarpu pateikiame Lietuvos Informacijos Centro spaudai prisiuntuosius pranešimus ar jų santrauką.

Prezidento Landsbergio atsišaukimas į Lietuvos gyventojus

“Mieli Lietuvos žmonės, virš mūsų tėvynės telkiasi niūrus debesys. Maskvoje paskelbta nauja valdžia, kuri gali neskaityti su mūsų ir daugybės tautų valia ir pasaulio valstybių nekartą pareikšta pozicija, kad Lietuvos vienintelė teisėta valdžia yra ta, kuri jos išreikšta. Tačiau, šandien gali būti įvesta karinė diktatūra ne tik Tarybų Sąjungoje, bet ir Lietuvoje. Visi žinome, kad nepripažinsime ir nebendradarbiausime su jokia ne teisėta marionetine valdžia, kai vėl gali apsiskelbti valdanti Lietuva. Tokia yra mūsų pilietinė pareiga, toks mūsų būdas ginti Lietuvą ir nepriklausomybę. Jei gu bus įvesta karinių komendantų valdžia, venkime nereikalingų aukų. Pilietinis nepaklusnumas ir nebendradarbiavimas — štai mūsų pozicija. Jis neturi reikšti puldinėjimų ir tyčinį konfrontacijų su kariškiais. Jei gu jie ima valdyti vieną ar kitas gyvenimo sritis, jiems tenka ir visa atsakomybė.

Šiuo metu pavojus gresia Lietuvos televizijos stoties. Galbūt bus okupuotos kitos nepriklausomos Lietuvos įstaigos. Kas nori parodyti susitelkimą ir solidarumą su savo Lietuvos valdžia, tas žinos ką daryti. Mūsų didžiausias ginklas — mūsų dvasia, kurios jėgą Lietuvos gynėjai yra parodę sausio mėnesį ir kitais lemtingais atvejais. Lietuvos Aukščiausiosios Tarybos deputatai kviečiami tuoj atvykti į Aukščiausiosios Tarybos rūmus. Prezidiumo nariai kviečiami tuoj pat į Aukščiausiąją Tarybą. Esame su jumis ir būsime savo pareigos vietose iki galo. Kas beįvyktų, nepamiršime, jog tamsiausia nakties dalis būna prieš aušrą”.

Tasai pareiškimas perskaitytas per Lietuvos radiją pirmą kartą apie 8:45 val. ryto Lietuvos laiku, Sovietų desantininkams dar nespėjus išjungti Sitkūnų radijo perdavimo stoties prie Kauno.

PADĖTIS ĮTEMPTA

Kariuomenė dar rugpjūčio 19-osios rytą, Lietuvos laiku 8:30 val. užėmė Kauno “Nepriklausomos Lietuvos” TV ir radijo stotį ir radijo persiuntimo stotį Sitkūnuose, apie 20 km nuo

Kauno. Vilniuje tebeveikė radijas ir TV centras Parlamente, kuris retransliuoja CNN programą iš ryšių palydovo ir pateikia informacijas apie įvykius Lietuvoje.

Rugpjūčio 19-ąją, apie 11 val. ryto Lietuvos laiku (4 val. ryto New Yorko laiku) iš Lietuvos Respublikos Aukščiausiosios Tarybos Infobiuro gauta žinia, kad į Vilnių iš visų pusių važiuoja didžiulės kolonos tankų, kurie kiek vėliau apsupo Parlamento rūmus. Suskaičiuota apie 80 tankų.

Parlamento rūmuose tuo metu buvo prezidentas V. Landsbergis, ministras pirmininkas G. Vagnorius ir daugiau kaip 80 deputatų. Lauke prie rūmų budėjo tarp penkių ir šešių tūkstančių žmonių. Parlamentas šio pavojaus akivaizdoje priėmė keletą deklaracijų ir skubiai ratifikavo Lietuvos-Rusijos tarpvalstybinę sutartį, kurioje šalis pripažįsta viena kitos nepriklausomybę. Dar kartą kreiptasi į pasaulį, prašant skubiai pripažinti Lietuvos Respubliką ir teigiant, kad tai gali būti Lietuvai paskutinė viltis.

Nepaisant didelių bėgštavimų, rūmų šturmas neįvyko. Po kokių 20 minučių tankai pasitraukė. Telefono ryšys Lietuvos ribose, tarp respublikų ir su

užsieniu nebuvo nutrūkęs. Krizės metu Vilniuje buvo užsienio spaudos atstovų.

Užblokuoti kai kurie miestai, pavyzdžiui Marijampolė ir Alytus ir kai kurie keliai į Vilnių, pavyzdžiui, Ukmergės plentas. Kaune ir Alytuje — komendantų valanda. Kariškiai patuliuoja Marijampolėje. Karinio transporto kolonos pastebėtos judant link Lazdijų, kur yra siena su Lenkija.

Kaune Sovietų kariuomenė užėmė policiją ir miesto savivaldybę. Lietuvos krašto apsaugos departamento vedėjas Butkevičius pranešė, kad į Lietuvą buvo perkelti trys SPECNAZ (santrauka rusiško pavadinimo “specialiosios paskirties” — tai aukščiausios kvalifikacijos desanto smogiamosios pajėgos, skirtos vykdyti ypatingoms užduotims) daliniai, kurių kiekvienam yra po 121 asmenį. Kol kas šie daliniai stovi Kazlų Rūdoje.

Prezidentas V. Landsbergis spaudos konferencijoje, įvykusioje Vilniuje 2:00 val. popiet Lietuvos laiku, pranešė, kad Sovietų Pabaltijo Karinės apygardos vadas gen. ltn. Fiodor Kuzmin jam telefonu perdavė, kad jis vykdys naujojo valdančiojo

(nukelta į 2 psl.)

Protesto mitingas prie komunistų būstinės Vilniuje. Nuotr. Viktoro Kapočiaus

KOMISIJOS PAREIŠKIMAS DĖL ĮVYKIŲ MEDININKUOSE

Lietuvos Respublikos vyriausybė komisija, pirmininkaujama vicepremjero Z. Vaišvilos, paskelbė pareiškimą. Komisija buvo paskirta ištirti aplinkybes 1991 m. liepos 31 d. incidento, kurio metu žuvo ir buvo sužaloti Lietuvos muitinės bei policijos darbuotojai, budėję Medininkų pasienio apsaugos poste, bei sprogimo, įvykusio Vilniuje, L. Sapiegos g. 1, greta tarybinės armijos karinės dalies Nr. 3404 štabo. Ji susipažino su TSRS VRM (Vidaus reikalų ministerijos), VSK (Valstybinio saugumo komiteto) ir Gynybos ministerijos 1991 rugpjūčio 7 d. pareiškimu, kuriame teigiama, kad nė viena šių žinybų vadovybių nepripažino prieš Medininkų pasienio apsaugos poste įvykusį žudynių. Vyriausybė komisija savo pareiškime pažymi, kad tikėti toms žinyboms nėra pagrindo, nes:

1. Šios TSRS žinybos ir TSRS prokuratūra nusišė 1991 m. sausio mėn. žudynių Vilniuje

kaltininkus, toliau skleidžia dezinformaciją ir, nepaisydamos pasirašyto susitarimo, nepradeda bendro tyrimo su Lietuvos Respublikos prokuratūra.

2. TSRS prokuratūros ir VRM atstovai neteikia realios pagalbos Lietuvos Respublikos teisėsaugos institucijoms, tiriančias žudynes Medininkuose, nevykdo daugelio pavidimų, vilkina ir žlugdo tyrimą.

3. TSRS vadovybė iki šiol nedavė nurodymo grąžinti 1991 m. sausio mėn. užgrobtų Lietuvos Respublikos valstybinių pastatų.

4. TSRS VRM, nepaisydama oficialių bei žodinių susitarimų su Lietuvos Respublikos VRM ir Vyriausybė, 1991 m. birželio 21 d. išleido įsakymą Nr. 199, kuriu remiantis bandoma kurti alternatyvias struktūras transporto policijai Lietuvoje ir kitose Baltijos valstybėse.

5. TSRS VRM neišformuoja tiesiogiai jai pavaldžių Rygos ir Vilniaus OMONo būrių, vykda-

IV Pasaulio lietuvių sporto žaidynėse ieties metimo varžybų nugalėtojas Tomas Pukštys iš Chicagos. Nuotr. Viktoro Kapočiaus

ŽINIOS IŠ DABARTINĖS LIETUVOS

— Lietuvos vyriausybė paskyrė pusės milijono rublių premiją tam, kas padės išaiškinti Medininkų muitinės pareigūnų žudikus.

— Lietuvos Aukščiausiosios Tarybos informacijos tarnyba kategoriškai paneigė Gorbačiovo pareiškimą, būk tai Sovietų Sąjungos KGB šefas Kriučkovas susisieks su Lietuvos Respublikos tardymo organais ir pasiūlė savo pagalbą bylos tyrime. Lietuvos Aukščiausiosios Tarybos informacijos biuras pareiškė, kad Kriučkovas su niekuo nesusisieks ir jokiai Lietuvos institucijai jokios pagalbos nesiūlė.

— Nepriklausoma Sovietų Sąjungos kariškių organizacija “Ščit” (Skydas), atlikusi parengiamąjį žudynių Medininkų pasienio kontrolės poste tyrimą, rugpjūčio 5 per Rusijos televiziją pareiškė, kad atsakomybė už šį nusikaltimą tenka Sovietų Sąjungos KGB. Šios akcijos tikslas buvo įvykdyti nusikaltimą, kuris sukeltų pasipiktinimą visame pasaulyje. Organizacija “Ščit” pa-

reikalavo, kad būtų sudaryta tarptautinė komisija šiam nusikaltimui tirti ir kad iš Lietuvos nedelsiant būtų išvestos “juodosios beretės”.

— Vilniuje sovietinio prokuroro A. Petrausko vadovaujama prokuratūra pradėjo sausio įvykių liudininkų apklausinėjimą po to, kai Sovietų Sąjungos prokuroras N. Trubinas padarė savo išvadą. Nukentėjusiam nuo sovietų tankų L. Tručikauskaitei buvo atsiųstas kvietimas atvykti į apklausą. Bet ji negali vaikščioti. Tai prokuratūros tardytojai atvyko į namus ir, jai atsisakius pasirašyti protokolą, ėmė grasinti, kad neleis išvykti į užsienį. Panašų kvietimą gavo ir kita sausio 13-osios įvykių liudininkė A. Pladytė, irgi tapusi invalide dėl sovietų armijos veiksmų.

— Petro Vaičiūno, poeto ir dramaturgo, 101-osios gimimo metinės Jonavos rajono kultūros ir švietimo skyriaus rūpesčiu liepos 11 buvo paminėtos Piliakalnyje. Dalyvavo ir jo našlė Teofilė Vaičiūnienė.

— Gyventojų apklausinėjimas vėl buvo pravestas Lietuvoje. 83% žmonių pasisakė už Lietuvos nepriklausomybę, 4% prieš. Populiariausiu žmogumi šiuo metu Lietuvoje laikomas prezidentas Vytautas Landsbergis. Po jo — parlamentaras Eduardas Vilkas ir buvęs ministerio pirmininko pavaduotojas Romualdas Ozolas. Praėjusiais metais populiariausiu žmogumi buvo Algirdas Brazauskas, dabartinės Lietuvos Demokratų Darbo partijos vadas. Šiemet jis atsirado septintoje vietoje. Buvusi ministerė pirmininkė Kazimiera Prunskienė užima keturioliką vietą.

— Užuojautos telegramas Lietuvos vyriausybei dėl žudynių Medininkuose atsiuntė Vokietijos, Britanijos ir Danijos vyriausybės. Telegramos ateina ir iš įvairių Europos parlamentų bei politinių partijų.

— Politinių kalinių sąjungos Marijampolės skyrius susirūpino savo greitą valymu. Neseniai šis skyrius pašalino buvusį politinį kalinį Albiną Albertyną, kaip aktyvų LAFO (Lietuvos Atgimimo Forumo) koalicinės tarybos narį.

— Klaipėdos blaivykloje per penkis šių metų mėnesius paviešėjo 2203 asmenys. Iš jų — 519 niekur nedirbančių, 137 moterys, 108 pensininkai.

— Švedijos radijas nuo 1991 m. sausio mėn. pabaigos kasdien 5 minutes lietuvių kalba perduoda aktualiausias, su Lietuva politiniu, visuomeniniu ir kultūrinu gyvenimu susijusias žinias. Laidos girdimos vidurinėmis bangomis 1179 kilohercų dažniu ir trumpsiomis bangomis — 5975 kilohercų dažniau kasdien nuo 21:25 iki 21:30 val. Lietuvos laiku. Švedijos radijas įsivedė laidas lietuvių kalba Pabaltijo respublikų socialdemokratų partijų prašymu. Estų ir latvių kalbomis transliacijos iš Švedijos pradėtos truputį anksčiau.

Lūdinti minia laidotuvių procesijoje rugpjūčio 3 d. Vilniuje, laidojant Medininkuose kritusiuosius. Nuotr. Viktoro Kapočiaus

PABALTIJO VALDYMĄ PERĖMĖ SOVIETŲ KARIUOMENĖ

(atkelta iš 1 psl.)

komiteto Maskvoje įsakus. Landsbergis pasakė, kad įsakai "Lietuvoje nebus vykdomi" ir Lietuvos žmonių bus laikomi "neteisėtai".

Neramu ne tik Lietuvoje. Sovietų karinis laivynas buvo užblokavęs Taliną iš jūros, tačiau vėliau pasitraukė. Maskvoje dalis kariuomenės parėmė B. Jelciną, ir tolesni įvykiai labai priklausys nuo kariškių pasirinkimo. Tuo tarpu Sovietų Sąjungoje uždaryti demokratiniai spaudos organai, radijo ir televizijos stotys, reakcingosios jėgos mėgina įtvirtinti savo paskelbtą karinę padėtį.

LIETUVA KREIPIASI Į DEMOKRATINĮ PASAULĮ

1990 kovo 11 d. Aktu Lietuva savo demokratiškai išrinktų tautos atstovų valia paskelbė Lietuvos Respublikos, kuri 1940 m. buvo TSRS okupuota ir aneksuota, valstybingumo atstatymą ir sugrįžimą į laisvųjų pasaulio valstybių šeimą. Tai patvirtino ir 1991 m. vasario 9 d. plebiscitas. Jau pusantrų metų Lietuvos Respublikos Aukščiausioji Taryba ir Vyriausybė deda pastangas, kad būtų įtvirtinta nepriklausomybė taikiomis parlamentinėmis ir tarptautinių derybų priemonėmis.

AMERIKOS LIETUVIAI REAGUOJA

JAV Lietuvių Bendruomenės pirmininkas dr. Antanas Razma, ryšium su vyriausybės perversmu Maskvoje, JAV prezidentui George Bush rugpjūčio 19 d. pasiuntė šio turinio telegramą:

Ponas Prezidente, karinis perversmas Sovietų Sąjungoje reikalauja ryžtingo reagavimo. Mes prašome:

1. Iš naujo patvirtinti, kad JAV

Siekdama pasaulio demokrati- nių valstybių solidarumo ir paramos, Lietuvos respublikos Aukščiausioji Taryba ne kartą kreipėsi į jų parlamentus ir vyriausybes, tikėdamasi tvirtesnio tarptautinio pripažinimo ir diplomatinio santykių atnaujinimo. Sudėtingi pasaulio valstybių politiniai interesai ir netikslūs padėties TSR Sąjungoje vertinimai lėmė, kad Lietuvos Respublika nesulaukė pakankamo diplomatinio pripažinimo, kuris ją gintų.

1991 m. rugpjūčio 19 d. TSR Sąjungoje prasidėjęs perversmas ir plečiama agresija prieš Lietuvą gresia nauja Lietuvos Respublikos aneksija ir taikių žmonių kraujo praliejimu.

Mes laukiame Jūsų skubių sprendimų — visiškai oficialiai pripažinti Lietuvos Respublikos Vyriausybę ir atnaujinti ar užmegzti diplomatinis santykius su Lietuvos Respublika.

Į valstybes — Europos saugumo ir bendradarbiavimo konferencijos dalyves — mes kreipiamės, prašydami pritaikyti Paryžiaus Chartoje numatytą konfliktų sprendimo mechanizmą ir atsiųsti į Lietuvą raportų misiją.

Atėjo lemiamas metas, kai Jūsų ryžtingi konkretūs veiksmai gali apginti žmonių gyvybes, apsaugoti Lietuvos valstybingumą,

nepripažįsta sovietinės aneksijos Lietuvoje;

2. Nepripažinti Nepaprastos Padėties Komiteto Sovietų Sąjungos valdžios;

3. Atsakyti ekonominę-techninę pagalbą.

Panašaus turinio telegramos pasiųstos visiems JAV Kongreso nariams ir Valstybės sekretoriui James Baker.

demokratiją Europoje ir pasaulio.

Lietuvos Respublikos Aukščiausiosios Tarybos pirmininkas V. Landsbergis

Vilnius, 1991 m. rugpjūčio 19 d.

LIETUVOS PAREIŠKIMAS RUSIJOS RESPUBLIKAI

Antikonstitucinė grupuotė bando grubia karine jėga užgrobti valdžią Tarybų Sąjungoje. Tuo pat metu TSRS represinės struktūros suaktyvino ir agresiją prieš Lietuvą, užgrobdamos naujus informacijos ir ryšių objektus, skelbdamos neteisėtus įsakymus. Nekyla jokių abejonių, kad veikia tos pačios jėgos, kurios 1991 metų sausio 13 dieną mėgino nuversti demokratiškai išrinktą Lietuvos valdžią, okupavo radijo-televizijos ir kitus objektus. Tada Rusijos vadovybė, deputatai ir Rusijos piliečiai ryžtingai stojo Lietuvos žmonių pusėn. Jūsų solidarumas padėjo mums lemti Lietuvai dieną.

Šiandieną mes griežtai smerkiame nusikalstamą kėsinių nuversti teisėtą, demokratiškai išrinktą Rusijos valdžią, įvesti karinės diktatūros režimą, kraujyje paskandinti demokratiją Rusijoje ir kitose Tarybų Sąjungos respublikose.

Šiandien jie pasirengę tankiais traukti demokratiją Maskvoje, rytoj jie tą vėl darys Vilniuje, gali daryti ir bet kur kitur pasaulyje. Bet jiems nepavyks!

Mes solidarizuojamės su visomis Rusijos pažangiomis jėgomis ir tvirtai remiame jų civilines pasipriešinimo akcijas, visas pastangas apginti pagrindines žmonių teises ir laisves.

Naujoji demokratinė Rusija — visų mūsų viltis!

Lietuvos Respublikos Aukščiausiosios Tarybos Pirmininkas V. Landsbergis
Vilnius, 1991 m. rugpjūčio 19 d.

MINISTRO PIRMININKO VAGNORIAUS PAREIŠKIMAS

Cerbiami Lietuvos žmonės,

Esame priversti kreiptis į Jus, į visus Lietuvos žmones. Aštri politinė krizė, nusiaubusi Sovietų Sąjungą, įvairių grupuočių bandymai paimti valdžią Maskvoje į savo rankas tamsiu nerimo debesiu užgulė ir mūsų kraštą.

Gali atsitikti, kad kaimyninės šalies kariškiai paskirs Respublikoje, miestuose ir rajonuose savo įgaliotus asmenis. Tačiau

(nukelta į 5 psl.)

LIETUVOJE ĮSTEIGTAS GINKLŲ FONDAS

Lietuvių Informacijos Centras pranešė, kad Lietuvos vyriausybė nutarė įsteigti ginklų fondą. Tai padaryta, atsižvelgiant į dabartinę Lietuvos padėtį ir tęsimą TSRS ginkluotų kariškių siautėjimą bei savivalę.

Nustatyta, kad Lietuvos ginklų fonde bus kaupiami ginklai, gyventojų ar organizacijų padovanoti, perduoti arba kitaip perleisti ginklai bei šaudmenys, taip pat visuomenės paaugotos valstybės gynimui lėšos jiems įsigyti ir visi įstatymų nustatyta tvarka konfiskuoti ginklai.

Įpareigota vidaus reikalų ministerija ir krašto apsaugos departamentas, suderinus su generaline prokuratūra, iki 1991 m. rugpjūčio 20 d. parengti Lietuvos ginklų fondo nuostatų projektą ir pateikti jį tvirtinti Lietuvos Respublikos Vyriausybei.

Savaitės įvykiai

Paroda, vaizduojanti Afganistano karo žiaurumus, atidaryta Maskvoje užpėreitą savaitę, publiką ne tik jaudina, bet tiesiog žadą užima. Žmonės dabar pirmą sykį po to, kai karas pasibaigė prieš dvejus metus, pamatė tikruosius vaizdus karo, trukusio dešimtį metų. 13,833 Sovietų kareivių ten paguldė savo galvas, žuvo 2 su puse milijono afganų. Numatoma pastatyti Afganistano karo veteranams paminklą, panašų į Washingtono esantį, kuris pagerbia Vietnamo karo veteranus.

Ginklas, 38 kalibrų Colt Cobra, kuriuo Jack Ruby nušovė prezidento Kennedy žudiką Lee Harvey Oswald, po 24 metų sugrąžintas Ruby broliui Earl. Per visą tą laiką ginklas buvo laikomas apsaugoje Dallas mieste, ligi galutinai išsiaiškinta, kas yra Jack Ruby nuosavybės paveldėtojas. 1963 m. kaštavęs \$65.50, ginklas dabar gali būti parduotas už daugiau kaip \$100 tūkstančių, kurie bus panaudoti Jack Ruby skoloms padengti.

Politiniai pabėgėliai, kurių esą susidarę daugiau kaip 400 tūkstančių, per pastaruosius trisdešimt metų pabėgusių nuo rasinės diskriminacijos priespaudos Pietų Afrikoje, galės sugrįžti namo. Susitarimą tuo klausimu pasiekė Pretorijos vyriausybė su Jungtinių Tautų Aukštoju pabėgėlių komisaru, kuris netrukus atidarys savo įstaigą Pietų Afrikos respublikoje. Daugiausia pabėgėlių sugrįš iš Zambijos, Tanzanijos ir Nigerijos.

JONAS V. STRIMAITIS, advokatas patarnauja teisiniuose reikaluose. Advokatas kalba ir lietuviškai. 134 West St., Simsbury, Conn. 06070. Tel. 203 651-0261.

SHALINS FUNERAL HOME, Inc., 84 - 02 Jamaica Ave. (prie Forest P'way St.), Woodhaven, N.Y. 11421. Suteikia garbingas laido tuves. Kopyčios parūpinamos visoje miesto dalyse. Tel. 296 - 2244.

BUYUS FUNERAL HOME. Mario Teixeira, Jr. laido tuvių direktorius, Newark office: 426 Lafayette St. (Cor. Wilson Ave.), telef. 344 - 5172. Paruošiamos garbingos laido tuves. Modernios kopyčios, oras šaldomas. Daug vietos automobiliam pastatyti.

BEACH MEMORIAL CHAPEL, 301 Corey Ave., St. Petersburg Beach, Fla., 33706. 813 360 - 5577. KENFIELD WOODLAWN FUNERAL HOME, 200 Pasadena Ave., S. St. Petersburg, Fla. 33707. 813 345-9393. WOODLAWN MEMORY GARDENS, 101 58th St., S. St. Petersburg, Fla. 33707. 813 345 - 9393.

JUOZO ANDRIUŠIO Real Estate, namų pardavimas, visų rūšių apdraudimai, Income Tax pildymas. Įstaiga veikia naujoji vietoje — OHLERT-RUGGIERE, Inc., 89 - 11 Jamaica Ave., Woodhaven, N.Y. Telef. 847-2323 (namų telef. 847 - 4477). Įstaigoj kreipiantis paminėti, kad esate ar norite būti J. Andriušio klientais.

VYTAUTAS BELECKAS IR SŪNUS JONAS, sav. Winter Garden Tavern. 1883 Madison St., Ridgewood, N.Y. 11227. Telef. 821 - 6440. Salė vestuvėms ir kt. pramogoms. Be to, duodami polaidotuviniai pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas prieinama kaina.

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA — Silver Bell Baking Co. Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai, šventėms, vestuvėms bei pokyliams tortai. Dalia Radžiūnas, sav. — 43 - 04 Junction Blvd., Carona, Queens, N.Y. 11368. Telef. 779 - 5156.

LIETUVIŲ KULTŪRINĖ RADIO PROGRAMA "AUŠRA". WICN-FM 90.5 Worcester, MASS. Sekmadieniais 8-9 val. vakaro, Eduardas Meilus, Jr., 70 Curtis St., Auburn, MA 01501, T. 508 753 - 7232.

NEW YORK - NEW JERSEY - Laisvės Žiburys, sekmadieniais 9 - 10 val. ryto WNWK 105.9 FM. Romas Kezys, 217 - 25 54th Ave., Bayside, N.Y. 11364. Tel. 718 229-9134 arba 718 428 - 4552. FAX 718 769 - 3302.

KOLODNY & KOLODNY: Virginija Kolodny, Lietuviškai kalbanti advokatė, 11 Park Place, Room 905, New York, N.Y. 10007. Tel. 212 349 - 7771. Nelaimių ir susidūrimų atvejai, namų pardavimas, testamentai, išnuomavimai, kondominijumų reikalai. Turi leidimą praktikuoti New Yorko valstijoje.

NEW JERSEY, NEW YORK - "Lietuvos atsiminimai", sekmadieniais nuo 2 iki 3 v. popiet iš Seton Hall Universiteto stoties, 89.5 FM banga. "Music of Lithuania" programa, vedama anglų kalba, iš tos pačios stoties girdima irgi sekmadieniais nuo 1 iki 2 v. popiet. Dr. J. J. Stukas — direktorius, 234 Sunlit Dr., Watchung, N.J. 07060. Tel. 908 753 - 5636

Remkite

TAUTOS FONDA

ir padėkite finansuoti ELTA biuletenių leidimą šešiomis kalbomis. Jie pasiekia laisvąjį pasaulį, informuodami apie tikrą padėtį okupuotoje Lietuvoje. Neužmirškime Lietuvos Laisvės lždo, pagerbdami savo artimuosius ir jų atminimą. Aukos Tautos Fondui nurašomos nuo federalinių mokesčių (IRS Tax Exempt No. 51-0172223). Aukos siųsti adresu:

Tautos Fondas,
Lithuanian National Foundation, Inc.,
P.O. Box 21073,
Woodhaven, N.Y. 11421.

LIETUVIŠKO STILIAUS PAMINKLAI SUKURIAMI IR NEMOKAMI PRISTATOMI VISAS KAPINES NEW YORK, NEW JERSEY IR CONNECTICUT VALSTIJOSE. ĮSTAIGA PRIE SV. JONO KAPINIŲ.

Fasolino MEMORIALS
66 - 86 80 ST. MIDDLE VILLAGE, QUEENS, N.Y. 11376
PHONES (718) 326 - 1282 326 - 3150
TAI MŪSU VIENINTELE VIETA — GAUSI PARODŲ SALE

KVEČAS
JONAS
1933 + 1976

VYTIS

KELIONIŲ IR TURIZMO AGENTŪRA

- LĒKTUVAI
- LAIVAI (CRUISES)
- TRAUKINIAI (AMTRAK)
- AUTOBUSAI
- NUOMOJAMOS MAŠINOS
- VIEŠBUČIAI
- ĮDOMIŲ VIETŲ LANKYMAS
- GRUPINĖS KELIONĖS Į LIETUVĄ

MOKĖTI GALIMA VISOMIS KREDITO KORTELEMIS JOKIO EKSTRA MOKESCIO UŽ PATARNAVIMĄ PILNAI APDRAUSTA IR AKREDITUOTA AGENTŪRA

VYTIS INTERNATIONAL TRAVEL SERVICE
2129 KNAPP STREET
BROOKLYN, N. Y. 11229
TEL.: 718 769 - 3300, FAX 718 769 - 3302

Draugai kariškiai atiduoda paskutinę pagarbą Vilniuje rugpjūčio 3 d. laidojant Medininkuose sušaudytus kolegas. Nuotr. Viktoro Kapočiaus

DARBININKAS

The Lithuanian Weekly
Published by Franciscan Fathers

FAX 718 827 - 2964

341 HIGHLAND BLVD.
BROOKLYN, N.Y. 11207Editorial Office 718 827-1352
Business Office 718 827-1351

Publication No. USPS 148-360

Second Class postage paid at Brooklyn, N.Y., Post Office
Subscription per year \$20.00. Single Copy 50 cents

POSTMASTER: Send Address Change to:

DARBININKAS, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207
ISSN 0011-6637

— Redaguoja REDAKCINĖ KOMISIJA —

Būtina pagyventi LB veiklą

Vaisių pilni krepšiai jau skelbia, kad ruduo netoli. Jau rugpjūtis įpusėjo. Tuoj ir rugsėjus su mokyklos pradžia, su nauju veiklos planu.

Tai ir susimąstai, ar kas galvoja apie tą veiklą, ar kas turi kokius planus? Kartais atrodo, kad visa ta mūsų visuomeninė veikla vyksta be jokio planavimo, be siekimo ką nors padaryti, sukurti, jamžinti.

Amžius daro savo. Draugijų veikla silpnėja ten, kur nesirūpina draugiją stiprinti, įtraukti naujų narių. Tai nėra taip lengva, bet — galima. Ypač tai galima Lietuvių Bendruomenei, kuri visus apjungia ir visus skatina veikti.

Kai pasidairai aplink, veikla ten klesti, kur Lietuvių Bendruomenės apylinkių pirmininkai yra veiklūs. Apygardų veikla labiau ryškėja dideliuose miestuose, kaip Chicagoje, New Yorke.

O tačiau ir tose apylinkėse, kur klesti veikla, reikia organizuoti, labiau įprasminti savo veiklą. Ji turi sklisti į dvi puses. Pirmą ir pati svarbiausia — Lietuvos reikalai. Žinome, kokia yra pasaulio spaudos pažūra, Europos tautų opinija; žinome, kaip į laisvę žiūri didelio ir laisvės pionierių krašto prezidentas. Jis kažkodėl pasipriešino Amerikos tradicijai suteikti visiems laisvę, ima ir perša, kad Sovietų pavergtos tautos ir toliau ištikimai tarnautų Sovietų vyriausybei, vadinamam, net nerinktam, prezidentui, už kurio stovi KGB.

Čia yra svarbiausia mūsų pareiga — nuolat kalbėti, išnaudoti kiekvieną momentą, sutelkti amerikiečių draugų būrius. Ir tai bus lengva, nes visi amerikiečiai gina visų tautų laisvės principus.

Prasideda rinkiminių metų kampanijos, tad visiems tikrai la-

bai gera proga išnaudoti padėtį ir visom jėgom prisidėti prie Lietuvos nepriklausomybės įtvirtinimo, kad ten nešeimininkautų kokios juodos beretės ar raudonos žvaigždės.

Šiai veiklai turi vadovauti Lietuvių Bendruomenės padaliniai, įtraukiant visas organizacijas. Ir visos jos jungsis. Kiekvieno iniciatyva čia laukiama ir labai vertinama. Tik daugiau judrumo, apdairumo ir veiklos. Ypač plačiai gali pasireikšti jaunimas, kuris čia išėjo mokslus, įsigijo profesijas. Jų šventa pareiga ginti savo tėvų kraštą.

Antroji Lietuvių Bendruomenės veikla — tai mūsų pačių susitvarkymas, susiorganizavimas. Kreipiamės į naują JAV LB Tarybą, kuri šį rudenį pradės savo veiklą. Ji nauja ir jauna. Vieni baiminasi, kad jaunimas nepajudės ir nieko nedarys. Kiti yra optimistai. Juk ir jie yra atbudusios ir kovojančios tautos vaikai. Tikrai ir juos jaudina Lietuvos likimas. Ir jie nori išjudinti veiklą savo aplinkoje.

Pirmiausia suaktyvinkime apylinkių veiklą. Tegu apylinkės surengia vakarones ar kitas popiečių programas su naujais filmais — vaizdajuostėmis iš dabarties gyvenimo Lietuvoje.

Rūpinkimės ir iš savo veiklos, iš savo apylinkės istorijos padaryti vaizdajuostes, kurios pasiliktų ateičiai. Juk tai istorinė medžiaga, svarbu, kad ji nežūtų ir kalbėtų ateinančiom kartom, kaip čia gyveno lietuviai.

Daug kur reikia rinkti naujas apylinkių ar apygardų valdybas. Neatideliokime, neuždelskime. Ten pasiseks rinkimai, kur iš anksto rengiamasi, ieškoma kandidatų. Juk tai nėra taip sunku. Yra vietų, kur pirmininkas skiriamas alfabeto tvarka, jei niekas

Lietuvos Aukščiausiosios Tarybos deputatas Balys Gajauskas, liepos mėnesio viduryje su Lietuvos parlamentaru grupe lankydamasis Romoje, Vatikano Radijo lietuvių redakcijai papasakojo apie savo vadovaujamą Tremtinių ir politinių kalinių sąjungą ir jos veiklą bei nuotaikas Lietuvoje.

Darbininko redakcija pateikia svarbesnes ištraukas iš to pasikalbėjimo, manydama, kad jos vertos visuomenės dėmesio.

Istorinės medžiagos kaupimas

Sąjunga įsikūrė prieš 3 metus. Pirmiausia vadinosi "Tremtinių klubas", o vėliau, kada ji augo, išsiplėtė po visą Lietuvą, pasivadino "Politikinių ir Tremtinių Sąjunga". Ji užsiima gana plačia veikla, tai yra — istorinės medžiagos kaupimas apie pokarinę veiklą Lietuvoje ir apie partizaninį judėjimą, apie tremtinius, apie politikalius.

Mes renkame medžiagą ne tam, kad ją vien surinktume, bet stengiamės ją iš karto, kiek leidžia mūsų galimybės, ir paskelbti.

Mes leidžiame laikraštį *Tremtinį*, kuris šiuo metu išėina vieną kartą į dvi savaites. Ten yra įvairi medžiaga apie buvusį tremtinių ir politikalių gyvenimą, rašome ir šandieninėmis temomis, kurios mus jaudina, ir stengiamės

šiai neapsiima pirmininkauti. Svarbu, kad būtų išlaikyta demokratinė tvarka, žmonių pasikeitimas, kad vis ateitų naujos jėgos. Išauginkime naujus veikėjų kadrus, o jų taip reikia!

Ruduo neša naujus vaisių krepšius, žada ilgus darbingus vakarus ir naują veiklą.

BALYS GAJAUSKAS APIE PADĖTĮ LIETUVOJE

"Mums trukdo jėgos, kurios anksčiau mus bausdavo"

nagrinėti jas, skelbiame ir paieškas apie dingusius žmones, o tokių yra labai ir labai daug. Prašo paieškoti dingusių giminių ar šiaip žmonių ne tik iš Lietuvos, bet ir iš užsienio, iš JAV, Kanados ir kitų šalių.

Juodosios jėgos dar tebeveikia

Visa tai mes darome, bet susiduriame su daugeliu problemų. Iš tiesų — tai paradoksas, dabar Lietuvoje mes negalime gan laisvai leisti laikraštį. Mums trukdo jėgos, kurios anksčiau mus bausdavo, mus terorizavo.

Šiandien jos atvirai neveikia, tačiau mes labai puikiai tai jaučiame. Mūsų laikraščio net neima platinti daugelis rajonų. Kaip nekeista?! Mes negalime išplatinti jo tiek, kiek norėtume, ypač mums svarbu provincijoje. Daugelis žmonių prašo to laikraščio, o jo tiesiog neima Lietuvos spauda platinti.

Reikia naujų darbuotojų!

Dar yra seni tie nomenklatūros darbuotojai, nepakeisti, kaip ir ministerijose, taip ir kitur. Mūsų gi laikraštis yra toks, kuris rašo labai aštriomis problemomis, paliečia daug buvusių veikėjų ir, aišku, kad tas laikraštis jiems nemalonus.

Laikraštis turi griežtą liniją, kurios jis nebeapleis. Tai yra nepriklausomybės siekimas, kėlimas tų visų nusikaltimų, kuriuos darė komunistai beveik per 50 metų. Aišku, kad toks laikraštis jiems nepatinka. Iki nebus pakeisti tie nomenklatūriniai darbuotojai, aišku, kad bus sunku

ne tik mum, bet ir tos numatytosios būtinos reformos bus sunku įgyvendinti. Tai vienas ir svarbiausių mūsų gyvenimo reiškinų — pakeisti tuos visus darbuotojus naujais, kurie tikrai kurtų nepriklausomą Lietuvą.

Jie nori kurti naująją mūsų istoriją

Yra tokių, galima sakyti buvusių komunistinių ideologinių centrų, kaip tai filosofijos institutas, gal būt istorijos institutas, gal būt ir dar yra tokių, kurie buvo komunistinės ideologijos skleidėjai, iš kur viskasėjo.

Šiandien jie liko be darbo, tie darbuotojai norėtų perimti ir naująją mūsų istoriją kurti, ir mes juntame, kad jie stengiasi tai daryti. Ir stengiasi iškreipti visa tai, kas buvo.

Išėina viena kita knygutė, leidžiama naujų istorikų. Viena iš jų išėjo neseniai. Dar man neteko arčiau su ja susipažinti. Ten yra žemėlapiai, pavaizduojantys vietas, kur vyko Lietuvoje kovos partizanų ir "stribų". Ir ten nurodoma, kad žuvo daugiausia tikrai "stribai".

Reikia pasakyti tai, kad "stribai" nebuvo pagrindinė jėga, kuri kovojo prieš partizanus. Pagrindinė jėga buvo okupacinė kariuomenė, o "stribai" iš viso buvo tikrai pagelbiniai — parankiniai, kuriais prisidengdavo okupacinė kariuomenė.

Tie ideologiniai institutai, jie tvirtina ir anksčiau tvirtino, kad Lietuvoje nevyko kovos su okupantais, o vyko pilietinis karas

Lietuvoje, būk tai lietuviai kovojo su lietuviais. Tai yra istorijos falsifikacija, mes gerai žinome, kurie dirbom, kurie kovojom, su kuo mes kovojom. Mes kovojom su okupacine kariuomene.

Reikia tirti komunizmo nusikaltimus

Egzistuoja tokia stalinizmo nusikaltimams tirti komisija. Ją sukūrė komunistai. Tuos nusikaltimus būtina tirti, bet ne kaip įvardino juos, ne kaip stalinizmo nusikaltimus tirti, bet komunizmo nusikaltimus tirti. Ir ne tik buvusių komunistų, bet ir tų persivadusių, kitaip pasivadusių — ir jų nusikaltimus reikia tirti.

Žinom, kad ne tik prie Stalino. (tiesa, jis tarp komunistinių vadovų buvo pats žiauriausias), bet ir prieš Staliną nusikaltimų buvo. Lenino laikais argi nebuvo nusikaltimų? Kiek buvo žmonių nukankinta. Apie tai mes neturim kalbėti? O po Stalino mirties, ar nešaudė žmonių, ar neterorizavo? Reikia — buvo kitas vadovas. Tai yra komunizmo nusikaltimai, o ne atskiro vadovo.

Taip, kiekvieno atskiro vadovo, vadovo vietą toje žiaurioje istorijoje reikia pasverti, bet mes turim tirti komunizmo nusikaltimus ir (daug kartų kalbėjau ir aiškiai pasakiau) negalime falsifikuoti istorijos, ir pateisinti, nuo komunistų nuimti tą kaltinimą, būk tai tik vienas Stalinas darė nusikaltimus, o kiti komunistai nusiplauna rankas, kaip niekuo dėti. Ne, čia taip negalima.

SVARSTYMAS APIE

ŽMOGAUS TEISIŲ PADĖTĮ

Maskvos Helsinkio grupė pakvietė žmogaus teisių ekspertus iš įvairių pasaulio šalių šių metų rugsėjo 7 - 8 dienomis susirinkti Vilniuje svarstyti apie žmogaus teisių padėtį Sovietų Sąjungoje.

Susitikimo tikslas — parengti pasiūlymus ir rezoliucijas Europos saugumo ir bendradarbiavimo konferencijos nariams, kurie rugsėjo 10-spalio 4 dienomis dalyvaus Maskvoje įvyksiančioje Europos saugumo ir bendradarbiavimo konferencijoje žmogaus

teisių klausimais.

Vilniuje susirinkę ekspertai svarstys, ar Sovietų Sąjunga vykdo prisiimtus įsipareigojimus žmogaus teisių apsaugojimo plotmėje suderinamai su Vienos dokumente nustatytais principais. Bus surinkti konkretūs duomenys apie šių principų pažeidimą ir įteikti Maskvos susitikimo dalyviams.

Rugsėjo 8-ąją žmogaus teisių problemų ekspertai Vilniuje numato surengti spaudos konferenciją.

Palmyros griuvėsiai: Agora. Nuotr. kun. prof. Antano Rubšio

senųjų kanaaniečių poeziją ir mitus. Rašytos trisdešimties ženklų alfabetu, seniausias mums žinomas Žemėje alfabetu! 1930 metais — metų būvyje — jos buvo vokiečių ir prancūzų mokslininkų iššifruotos. Ugarito kalba yra semitinė ir gimininga Senojo Testamento hebrajų kalbai. Todėl Ugarito dantiraščio lentelės, šie pirmieji autentiški kanaaniečių religinės raštijos radiniai, yra nepaprastos reikšmės raštai Šv. Rašto studijoms. Jos liudija Senojo Testamento istoriją, kalbinę išraišką bei poeziją, duodamos jo pasakojimams patikimą formą ir platesnius akiračius.

Vėl pakeliui į Palmyrą

Poilsio pusvalandis ilgokas. Tik po valandos grįžta autobus vairuotojas. Ir keleiviai, lyg žinodami, neskuba į autobusą.

— Tadmor apie vidurdienį! — paskelbia vairuotojas.

Tadmor vardu nūdien srai vadinama Palmyra. Be to, vairuotojas paprašo palikti ketvirtą priekinių sėdynių laisvų. Keleiviai nenoromis nuslenka į autobusą galą. Juos galima lengvai suprasti, — gale labiausiai krato! Vos palikus Homs'ą, išryškėja laisvų sėdynių reikalas. Į autobusą įlipa keturi ginkluoti kareiviai — karo žandarmerija.

Vieškelis nuo Homs'o į Palmyrą

šautė šauna į rytus per lygią, rusvą dykumą. "Tadmor 155 km", skaitau ženklą. Vidurdienis dar toli, bet dykumos kaitra drebiną įkautisj orą. Akys veltui ieško kur užkliūti — uolos ir wadi: už autobuso lango — dykuma, lyg beribė jūra su saulėje virpančio oro bangomis.

Autobuse tylu. Išsiimu iš savo kelionės krepšio fotoaparatus, norėdamas nufotografuoti toli toli per dykumą lėtai judantį ilgą karavaną. Vairuotojas pakelia ranką ir atkreipia mano dėmesį į ženklą autobuso priekyje: "Fotografuoti griežtai draudžiama!" Ir kareiviai pasižiūri į mane su nerimu.

Šių straipsnių serijos autorius kun. prof. Antanas Rubšys Alepo mieste su arabu taksi vairuotoju.

(Bus daugiau)

IŠ KELIONĖS TIK ASILAS NEGRĮŽTA ARKLIU

III

Tautų Apaštalo Pauliaus pėdsakai Sirijoje

ANTANAS RUBŠYS
Manhattan College

9

Tarp 3000 ir 2000 metų prieš Kristų Ugarito karalystėje vyko didelis tautų kilnojimas, kurį sukėlė amoriečių ir semitinių kanaaniečių veržimasis į šiaurės rytus. II prieškristinio tūkstantmečio pradžioje Ugarito karalystė, norėdama apsiginti nuo šių proveržių, sudarė sutartį su Egiptu. Ugaritas buvo ir labai svarbus miniečių — Kipro ir Kretos prekybos centras Sirijoje. XV-XIV prieškristiniai šimtmečiai buvo Ugarito karalystės žydėjimo laikotarpis. Dar tebestovai karaliaus rūmų pamatai bei sienų likučiai, masyvių Baalo ir Dagono šventyklų kolonų gabalai, krūvos išžižusių sostinės gyventojų namų negrįstų gatvelių raizgynė. Giliai atmintin įsirėžę Ugarito gyventojų rūpinimasis savo mirusiais. Po daugeliu namų buvo rastos kriptos šeimos nariams laidoti. Akmeniniai laiptai veda žemyn į kriptą, kur būdavo

padedami mirusiųjų kūnai, įvynioti į plaušinius kilimėlius, drauge su įrankiais, ginklais, puošmenimis, moliniais indais. Tiesa, nūdien visa sujaukta ir išdaužyta, tačiau šiuolaikiniai archeologai kur-ne-kur atstato kriptą į pirmąją būklę.

Filistinų invazija į Artimuosius Rytus ir perėjimas į geležies amžių su jį lydėjusia ekonomine kaita XII a. prieš Kristų atnešė Ugarito karalystei nuosmukį. Baigiantis šiam šimtmečiui, jos sostinė, nors dar ir nevisiškai apleista, bet jau merdėjo.

Ugarito dantiraščio lentelių biblioteka

Archeologas Schaeffer ir jo bendradarbiai užtikino Ugarite ir biblioteką su šimtais dantiraščio lentelių. Kai kurios jų buvo naudojamos kaip mokymo priemonės. Tarp svarbesniųjų radinių yra dantiraščio lentelės iš XIV a. prieš Kristų. Jos apima

Kretingos bažnyčios šventoriuje Montrealio Aušros Vartų parapijos choras su vietos Šv. Cecilijos draugijos nariais ir muzikais.

Montrealio Aušros Vartų parapijos choras koncertuoja Veiviržėnuose, minint vysk. Gasparo F. Cirtauto gimimo 150 metų sukaktį.

MONTREALIO CHORAS LANKĖSI LIETUVOJE

Montrealio Aušros Vartų parapijos choras lankėsi Žemaitijoje su montreališkių kūriniu — kantata "Kryžių ir Rūpintojėlių Lietuva". Žodžiai Henriko Nagio, muzika Aleksandro Stankevičiaus.

Prieš kelerius metus klubenome visas duris, kad ši kantata būtų išgirsta Amerikoje, bet — deja. O Lietuvoje norėjo ją išgirsti Žemaičių vyskupas Antanas Vaičius. Jis ir pakvietė mus. Jis dalyvavo net dviejuose koncertuose — Veiviržėnuose ir Telšiuose. Žmonės ją priėmė su džiaugsmo ašarom akyse. Tiek liaudis, tiek ir muzikai.

-0-

Chorą pakvietė Šv. Cecilijos draugija. Atlikome aštuonis koncertus. Veiviržėnuose koncertas buvo sujungtas su vyskupo Gasparo F. Cirtauto gimimo 150 metų minėjimu. Čia buvo šios išvykos pirmas koncertas. Toliau kantata buvo atlikta: Švėkšnoje, Neringoje, Plungėje, Kretingoje, Telšiuose.

Nuvykę prie Šiaulių į Kryžių kalną, pastatėme savo žuolinį kryžių. Jį pašventino Šiaulių Šv. Petro parapijos klebonas monsinjoras K. Jakaitis.

Klaipėdoje koncertavome dviejose bažnyčiose.

Aušros Vartų choras aplankė daug žemaičių šventovių. Buvo

me ir esame pirmieji, kurie pasiekėme žemaičių žemę, nes iki šiol su koncertais iš užsienio niekas nebuvo įleidžiamas.

Aplankėme gamtos stebuklą Neringą su jos raganų kalnu. Buvome ir prie Platelių ežero.

Yra nuostabiai gražių vietų, tik gaila, kad negali nusikratyti užkrauto jungo ir laisvai atsikvėpti, nors dabar be suvaržymų gali visur važiuoti, ir joks "angelas sargas" nebeseikioja.

Gaila tų Kuršių marių. Dabar joks gyvis tame vandenyje negali gyventi, net pavojinga ten maudytis.

Į namus grįžome su gausybe išpūdžių.

A. Keblys

Montrealio Aušros Vartų parapijos choras, susibūręs apie savo kryžių (pačiame viduryje), pastatytą Kryžių kalne.

Montrealio Aušros Vartų parapijos choras atlieka kantatą "Kryžių ir Rūpintojėlių Lietuva" Kretingos bažnyčioje. Dirigentė — Genovaitė Maironienė. Solistai: sopranas — V. Vadoklienė, altas — V. Kirstukaitė, bosas — V. Gabrėnas (visi klaipėdiečiai), baritonas — A. Keblys — iš Montrealio. Liaudies instrumentų palydą sudarė V. Tatenskas.

Telšių vyskupas Antanas Vaičius sutinka Montrealio Aušros Vartų parapijos chorą Veiviržėnuose.

PUTNAM, CT

MALDOS ŠILUVOS MARIJAI

Šiais metais maldos Šiluvos Marijai pas Nekaltai Pradėtosios Marijos Seseris Putname bus rugsėjo 8 d., sekmadienį, — tą pačią dieną, kai tūkstančiai Lietuvos ir kaimyninių kraštų maldininkų rinksis Šiluvoje švęsti Marijos apsilankymo toje šventovėje ir prašyti jos užtarimo.

Putname šios šventės maldas ir susikaupimą praves Tėv. Placidas Barius, OFM, pradėdamas 10 val. rytą konferencija tema "Dievo Motinos garbinimas Bažnyčioje". Po to 11 val. jis laikys mišias ir pasakys pamokslą. Po mišių 12 val. seselės pakvies visus susirinkusius papietauti ir pasidalyti tarpusavy maldos ir susikaupimo nuotaikom. Po pietų 1 val.30 min. klausysime antros Tėvo Placido konferencijos: "Ką Marija sako mums šiais laikais".

Po konferencijos bus procesija su rožančiaus malda, pasiaukojimas Nekalčiausiai Marijos Širdžiai ir palaiminimas Švenčiausiu Sakramentu.

Tai bus įspūdinga ir svarbi susikaupimo diena, kurioje jungsi-

me savo maldas kartu su atgimstančios Lietuvos maldininkais, susirinkusiais prie akmens, ant kurio beveik prieš keturis šimtus metų krito Marijos ašaros su gailėsčiu, kad toje vietoje užmiršta tinkamu būdu garbinti jos Sūnų, mūsų Išganytoją. Ne tik tada, bet ir dabar, ne tik Lietuvoje, einančioje sunkiuoju atgimimo keliu iš priespaudos ir melo sukeltos nakties sutemų, bet ir mums čia laisvame pasaulyje reikia vis labiau jungti Dieviškojo Sūnaus pagarbą ir žodį į mūsų kasdienybę.

Dalyvaudami šioje Putname ruošiamoje Marijos šventėje, išreikšime tikrą pagarbą ir padėką mūsų Tėvynės Motinai Marijai už tai, kad ji atėjo į Šiluvą suartinti mus su Išganytoju ir kad ji pasirinko Šiluvos akmenį savo pirmajam pasirodymui visoje Europoje — anksčiau negu Liurde, Fatimoj ar Medjugorijoje! Ir dar svarbiau tai, kad šioje šventėje visi kartu čia susirinkę, ir taip pat kartu su mūsų sesėmis ir broliais Lietuvoje, galėsime prašyti Marijos užtarimo sau, savo artimiesiems, Tėvynei ir visam pasauliui, kad ateitis būtų šviesesnė, kad vis labiau artėtųme į Kristaus karalystės įgyvendinimą.

TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENTĖ CHICAGOJE

Devintoji Lietuvių Tautinių Šokių šventė išėivijoje, rengiama JAV ir Kanados LB Lietuvių Tautinių Šokių Instituto, globojant Lithuanian Folk Dance Festivals, Inc., kuris yra JAV LB padalinys legaliai tautinių šokių švenčių globai, įvyks 1992 liepos 4 - 5 Chicagoje, Rosemont Horizon patalpose. Šios naujos, gražios su šaldomu oru patalpos yra netoli O'Hare aerodromo, prie pagrindinių greitkelių, su aplinkui gausiais viešbučiais, moteliais šokėjų apgyvendinimui už žemą kainą, su puošniomis salėmis šventės užbaigtuvių

Todėl atvažiuokite visi į Putnamą rugsėjo 8 d. pagerbti Marijos ir mūsų Išganytojo — jos Sūnaus. Paprašykite Mariją, kad ji užtarti mus ir Lietuvą, kad savo užtarimo galia gintų ją nuo barbariško smurto, kurį sukūrė komunizmas, vis dar nesiliaujantis ten siausti.

Nepraleiskit šio reikšmingo susikaupimo ir bendros maldos ir neveliau rugsėjo 1 d. praneškite Seserims, kad atvyksite pas jus rugsėjo 8 d.

Č. M.

pokyliui. Rosemont Horizon paviljonas turi 28 kvadratus grindų ploto šokėjams su erdve išsirikavimui paradui bei šokiams, su 14,000 vietų žiūrovams, mažųjų šokėjų susodinimui, garbės svečių priėmimui.

Šventės rengimo darbai jau prasidėjo. Pirmasis šventės organizacinio komiteto posėdis įvyko š. m. liepos 27 Chicagoje, dalyvaujant iš Hartfordo atvykusiai šventės meno vadovei Daliai Dzikienei, kurios pirmasis rūpestis yra šventės programos paruošimas ir jos perdavimas tautinių šokių grupių vadovams-mokytojams šokių studijų savaitėje Dainavoje š. m. rugpjūčio 18 - 24. Posėdyje dalyvavo ir dauguma rengimo komiteto narių, vadovaujant komiteto pirmininkui dr. Petriui Kisieliui.

Šventės organizacinio komiteto sudarymas dar nėra užbaigtas, tačiau jame jau yra vicepirmininkai. Birutė Jasaitienė, sekretorė Jūratė Budrienė, išdinininkas Kostas Dočkus, finansams dr. Antanas Razma, mokytojų pagerbimui Nijolė Pupienė, svečių priėmimui Angelė Karnienė, menui

Petras Aleksa, ryšiams Violeta Smieliauskaitė-Fabianovich, leidiniui Danutė Bindokienė, banketui Marija Remienė, registracijai Dalia Dundzilienė, lituanistinių mokyklų šokėjams Regina Kučienė, radijui Petras Petrutis ir spaudai Bronius Juodelis. Muzikiniu direktorium pakviestas Darius Polikaitis. Kiti komiteto nariai bus pakviesti artimu metu, kad visų šventės darbų ratas sukūsi pilnu tempu.

Svarbiausia yra tautinių šokių vienetams pradėti mokytis šventės programos šokius tuoj pat po šokių studijų savaitės Dainavoje. Svarbu atgaivinti tautinių šokių vienetus visose lietuvių kolonijose bei lituanistinėse mokyklose nuo pat mokslo metų pradžios.

Šventės rengimo išlaidos bus nemažos. Kaip ir kiekvienas didesnis išėivijos renginys, ši šventė bus reikalinga finansinės paramos iš lietuvių visuomenės. Gal ir be to būtų galima "galus sudurti", jei salės visos 14,000 vietų būtų žiūrovų užpildytos. Tas yra įmanoma didžiajai Chicagos ir priemiesčių lietuvių kolonijai, į šventę pasikviečiant

svečius amerikiečius.

Jau aštuonios Lietuvių tautinių šokių šventės buvo suruoštos išėivijoje. Jos visos daug prisidėjo prie lietuvių išlaikymo mūsų jaunimo tarpe. Jos palaikė meilę Lietuvai ir jos tautinei kultūrai. Jos buvo puikūs ambasadoriai amerikiečių bei kanadiečių tarpe. Dviejose šventėse dalyvavo JAV prezidentų žmonos bei Illinois valstijos gubernatoriai ir eilė senatorių.

Reikia dėti pastangas, kad ir IX Tautinių šokių šventėje vėl dalyvautų švečiai ir viešnieis iš JAV Baltųjų Rūmų, kongreso, senato ir Illinois valstijos.

Br. Juodelis

— Karinė sovietų prokuratūra visai nereaguoja į ginkluotų sovietų kareivių vykdomą žmonių apiplėšimą. Tauragės apylinkėje kareiviai apšaudė automobilius, o iš praeivių reikalavo pinigų. Telšių mieste dažnai siaučia kareiviai ir provokuoja muštynes. Prienų policija suėmė du kariškius, kurie apiplėšė Prienų dviejų gyventojų butus. Klaipėdos kariškiai, apsiėmę maskuojančiomis uniformomis, sumušė vieną Smiltynės gyventoją ir atėmė iš jo laikrodį ir 80 rublių.

PASKUTINIAI ĮVYKIAI LIETUVOJE

— Darius Kuolys, Kultūros ir švietimo ministeris, pranešė spaūdai, kad planuojama 1993 m. Vilniuje surengti tarptautinį teatro festivalį. Tame festivalyje dalyvautų aukščiausio lygio teatro grupės iš Anglijos, Prancūzijos, Vokietijos, JAV, Kanados, Skandinavijos ir Rytų šalių. Festivalį žada remti Šiaurės tarybos Pabaltijo fondas. Konsultantu sutiko būti Chicagos tarptautinių teatrų festivalio menedžeris B. Sahlins. Festivalio tarybai vadovauja pats ministeris. Kol kas festivalio štabe dirbs 4 žmonės, o vėliau manoma turėti apie šimtą etatinių tarnautojų.

— Vilniuje liepos 12 pirmą kartą vyko palaimintojo Jurgio Matulaičio atlidai. Tą dieną vysk. Juozas Tunaitis pašventino naują palaimintojo Jurgio Matulaičio paraprijos namų koplyčią Viršuliškėse ir joje aukėjo mišias. Kol bus pastatyta bažnyčia, ten vyks pamaldos. Parapijos namuose numatyta įrengti katalikiška biblioteka. Tuose namuose bursis katalikiškos organizacijos.

— Lietuvos rytas skelbia, jog Lietuvos socialinio migracijos skyriaus vadovas Vladimiras Gražulis pranešė, kad 1990 metais į Lietuvą imigravo 13,000 žmonių iš Sovietų įvairių respublikų, o apie 20,000 išemigravo. 1991 metų pirmoje pusėje, maždaug 10,000 žmonių imigravo, o apie 15,000 emigravo. Ši migracija daugiausia pasireiškia rusų tautybės žmonių tarpe.

— Vilniaus geležinkelio stoties rajone birželio 22 susidūrė du keleiviniai traukiniai. Iš Talino į Minską važiuojo "Žuvėdra" ir trenkė į Berlyns-Leningradas tarptautinį traukinį. Apgadinti vagonai, kurių vienas nuvirtė nuo bėgių. Žmonės nenukenėjo.

— Žemdirbiai birželio 22-23 Vilniuje surengė žemdirbių sąjūdžio konferenciją. Kalbėta apie žemės reformą, sunkią ūkininkų dalią. Tarp suvažiuosiu buvo mechanizatorių, vairuotojų, fermų darbuotojų. Iš viso suvažiuojo apie 16,000 žmonių. Panaudotos 639 mašinos.

— Ariana Rastauskaitė, VII Pasaulio Lietuvių Jaunimo kongreso pirmininkė, lankėsi Vilniuje ir buvo priimta Aukščiausiosios Tarybos pirmininko prof. Vytauto Landsbergio. Kongreso, kuris įvyks 1991 - 1992 metų sąvartoje Argentinoje, Urugvajuje ir Brazilijoje, rengėjai labai pageidavo, kad atvyktų Lietuvos vyriausybės ar parlamento atstovai.

— Tarptautinės žurnalistų federacijos vykdomasis komitetas birželio 30 Briuselyje nutarė priimti Lietuvos žurnalistų sąjungą savo organizacijos asocijuotu na-

riu. LŽS narystę ateinančiais metais dar turės patvirtinti Federacijos kongresas, kuris įvyks Kanadoje.

— Kaune, Ramybės parke, birželio 26 buvo pašventintas paminklas "Kryžius — medis" 1941 metų birželio sukilimo dalyviams atminti. Projektą sukūrė skulptorius Robertas Antinis ir architektas Eugenijus Miliūnas.

— Lietuvos vyriausybė įsteigė tris naujas tarybas, kurios turės rūpintis, kad būtų pagerinti ryšiai ir susipratimas tarp visų Lietuvos piliečių. Pagal Lietuvos ministerio pirmininko Gedimino Vagnorius pranešimą, sudaryti tokie nauji komitetai: Tautinės harmonijos ir kultūros komitetas, Ekonominis ir socialinių reformų komitetas ir Komitetas kovai prieš organizuotus nusikaltimus ir apsaugai iš užsienio.

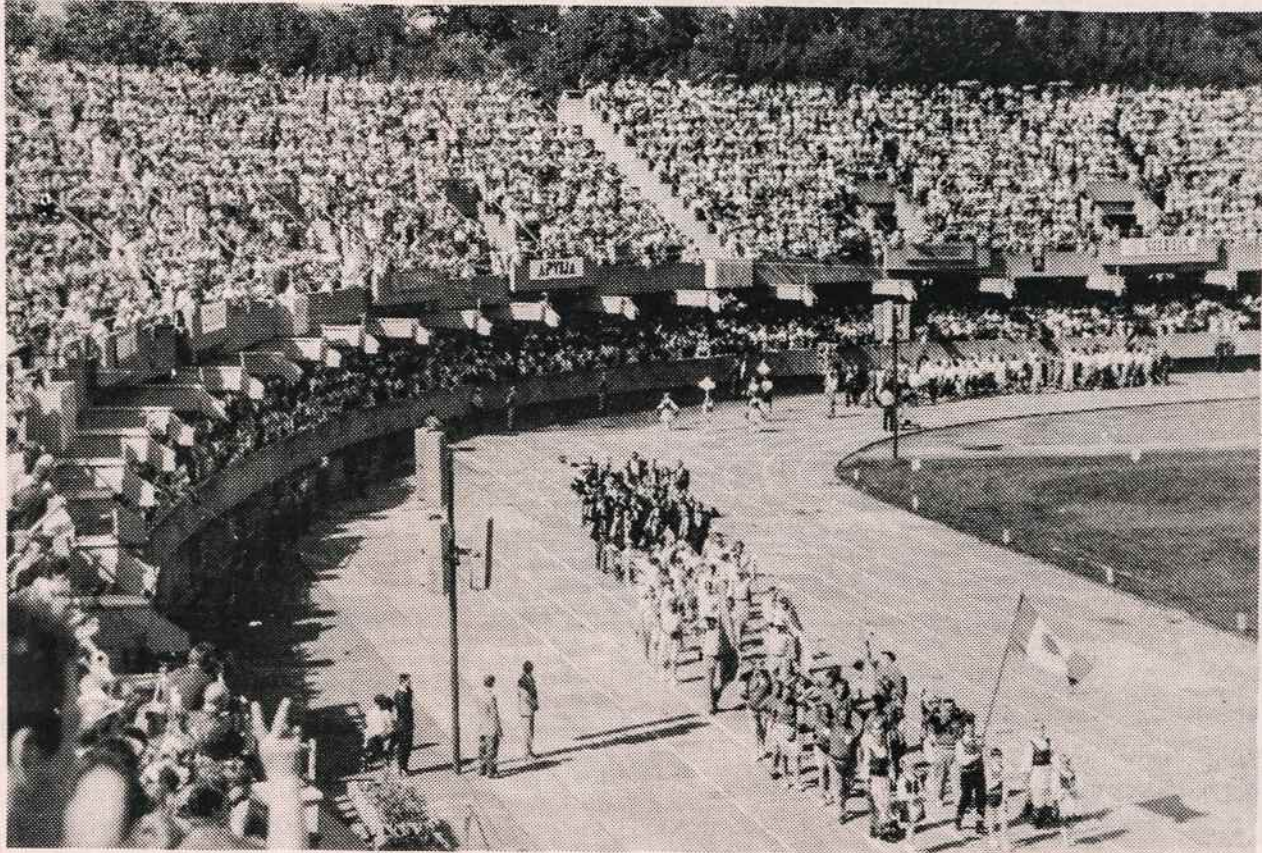
— Vilniuje liepos 12 buvo išsprogdintas kryžius ir nusiaubtas badautojų namelis prie televizijos bokšto. Kryžių Lenino aikštėje, 50 metų sukakčiai nuo Lietuvoje įvykdyto sukilimo ir atnaujinto nepriklausomybės paskelbimo paminėti, buvo pastatę jaunalietuviai. Kryžius buvo medinis, keturių metrų aukščio.

— Diplomatas Kęstutis Stankevičius, Lietuvos Respublikos Užsienio reikalų ministerijos tarnautojas ir dabartinis Lietuvos Respublikos informacijos biuro Londone vadovas, Britų užsienio ministerijos pastangomis, buvo paskirtas akredituotu spaudos atstovu. Jis dalyvavo Londone vykusioje septynių didžiųjų pramonės valstybių vadų konferencijoje.

— Vizų gavimas Lietuvoje palengvintas. Norintiems važiuoti į Vakarų valstybes dabar nereikia kreiptis į Vidaus reikalų ministerijos vizų ir registracijos skyrių Vilniuje. Šį darbą dabar atlieka taip pat miestų policijos komisariatų vizų ir registracijos skyriai Vilniuje, Kaune, Klaipėdoje, Šiauliuose, Panevėžyje, Marijampolėje ir Alytuje.

— Berlyno tarptautinėje mugėje didelio dėmesio sulaukė Lietuvos liaudies kūrybos gaminių įmonės "Minija" eksponuoti mediniai baldai ir "Ūlos" gaminiai iš gintaro.

— Alytuje 1928 m. už visuomenės pinigų buvo pastatyta skulptūra "Laisvė". Šeštojo dešimtmečio pradžioje sovietų valdžia ją nugriovė. Neseniai šią skulptūrą atkūrė vilnietis skulptorius Juozas Meškevičius, o atliejo "Controlitas". Skulptūrą atstatyti trukdo desantininkai, nes ten stovi obeliskas Sovietų kariams pagerbti.

Kanados lietuvių grupė žygiuoja Kaune 1991 liepos 27 IV Pasaulio Lietuvių sporto žaidynių atidarymo parade. Nuotr. Viktoro Kapočiaus

PABALTIO VALDYMĄ PERĖMĖ SOVIETŲ KARIUOMENĖ

(atkelta iš 2 psl.)

Lietuvoje veikia Lietuvos Respublikos įstatymai.

Kaip besivystytų įvykiai, mes tikime, kad Lietuvos žmonės nuosekliai ir pasiukojančiai vykdys Lietuvos Respublikos įstatymus bei vyriausybės nurodymus, kiekvienas dirbs savo vietoje, išlaikydamas rimtį, orumą ir susitelkimą.

Jūsų Vyriausybė dirbs savo darbą, kol pajėgs. Tačiau, jei Respublikos Vyriausybė būtų nušalinta, savo veiklą turėtų nutraukti ir vietos savivaldybės, kad visa atsakomybė už pasekmes tiek visoje Respublikoje, tiek miestuose ir rajonuose tektų valdžios užgrobejams.

Kartu raginame nepasiduoti jokioms provokacijoms ir patiemis neorganizuoti jokių akcijų, galinčių sukelti padėties paaštrėjimą. Būt kuriuo atveju turi funkcionuoti sveikatos apsaugos įstaigos, maisto pramonė, energetikos objektai, kurie yra gyvybiškai svarbūs žmonėms.

Mes tikime, kad mūsų tvirta pozicija, susitelkimas padės įveikti ir šią krizę.

Mes tikime, kad Lietuvos žmonės gyvens laisvi.

Gediminas Vagnorius

SAJŪDŽIO KREIPIMASIS

Šią sunkią Tėvynei valandą kviečiame visus Lietuvos žmones būti pasirėngusiems ginti mūsų laisvę, nepriklausomybę ir demokratiją.

Jeigu po šiąnakt Maskvoje įvyksio perversmo ir Lietuvos Respublikoje būtų mėginama nuversti teisėtai išrinktą Parlamentą ir Vyriausybę, nedelsiant pra-

dedame visuotinį politinį streiką, taip pat renkamės centrinėse miestų aikštėse, o Vilniuje prie Parlamento ir Vyriausybės rūmų.

Visos Lietuvos Sąjūdžio miestų, rajonų tarybos bei Sąjūdžio grupės nedelsdamos susisieikia

su kaimyninių miestų ir rajonų tarybomis dėl pastovaus netelefoninio ryšio palaikymo.

Mieli Lietuvos žmonės, būkime pasiruošę darbui karinės padėties sąlygomis, teisingos informacijos skelbimui.

Tepadeda mums Dievas!

JAV PREZ. G. BUSH PAREIŠKIMAS

Baltieji Rūmai paskelbė rugpjūčio 19-osios prezidento George Bush pareiškimo ryšium su perversmu Sovietų Sąjungoje tekstą.

Apgailėstaudamas įvykius, privedusius prie nekonstitucinio jėgos panaudojimo, Prezidentas pareiškia, kad nekonstitucinis prezidento Gorbačiovo nuvertimas, karinio stovio įvedimas ir kariuomenės dislokavimas Maskvoje ir kituose miestuose kelia labai rimtus klausimus dėl Sovietų Sąjungos ateities kurso. Šis netaiklus ir nelegalus žingsnis pažeidžia Sovietų įstatymus ir Sovietų žmonių valią. Todėl prezidentas Bush pareiškia, kad jis remia Rusijos respublikos prezidento Jelcino reikalavimą sugrąžinti legaliai išrinktuosius valdžios organus ir iš naujo patvirtinti TSRS prezidento Gorbačiovo postą.

Toliau prez. Bush pabrėžia, kad ryšium su padidėjusiu demokratiškumu ir atvirumu sovietinėje visuomenėje ir Sovietų Sąjungai vykdamam įsipareigojimu pagal Helsinkio paktą ir Paryžiaus chartą, pastaraisiais keleriais metais pasiekta žymių pagerėjimų Rytų-Vakarų santykiuose. O kai dėl dabarties, tai

JAV savo politikoje vadovausis šiomis gairėmis, ir Prezidentas sako:

Mes tikime, jog demokratizacija ir taikingo susitaikymo procesas tarp centro su respublikomis bei ekonominis persitvarkymas turi būti tęsiami.

Mes remiame visus konstituciniai išrinktuosius lyderius ir esame priešingi jėgos panaudojimui prieš juos ar jų kalbos laisvių varžymus.

Mes esame prieš smurto naudojimą Pabaltijo valstybėse ar kitose respublikose, siekiant sustabdyti ar pakeisti demokratiškai išrinktąsias vyriausybes.

Mes reikalaujame, kad TSRS laikytų savo tarptautinių sutarčių ir įsipareigojimų respektuoti pagrindines žmogaus teises ir laisves pagal Helsinkio paktą ir Paryžiaus chartą.

Mes visais galimais būdais stengsimės vengti suteikti pripažinimą ar paramą šiam perversmo bandymui.

Mes nesuinteresuoti atnaujinti šaltąjį karą ar paaštrinti įtampą tarp Rytų ir Vakarų.

Tuo pačiu laiku mes neremsime ekonominės paramos programos, jei ir toliau bus naudojamos ekstra-konstitucinės priemonės.

TARĖSI LIETUVOS REIKALAIS

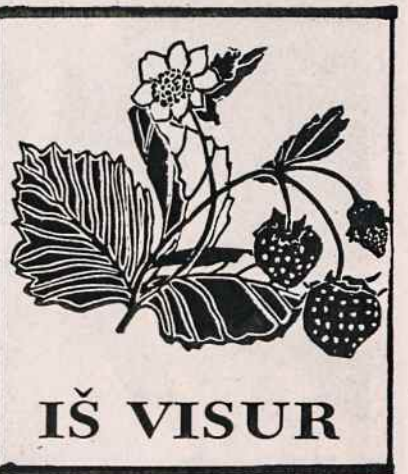
Europos lietuviškųjų studijų 38-oji savaitė vyko liepos 28-rugpjūčio 4 Hüttenfelde, Vokietijoje.

Šioje Studijų Savaitėje dalyvavo 180 asmenų iš 20 valstybių: 81 iš Vokietijos, 35 iš Lietuvos, 21 iš Jungtinių Amerikos Valstybių, 6 iš Šveicarijos, po 4 iš Prancūzijos, Kanados ir Belgijos, 3 iš Švedijos, po 2 iš Olandijos ir Montecarlo ir po vieną iš Anglijos, Australijos, Austrijos, Argentinos, Japonijos, Kinijos, Leningrado, Italijos, Estijos, Moldovos, Vengrijos ir Gudijos.

Per Savaitę skaityta 11 paskaitų. Tarp paskaitininkų buvo iš Lietuvos: Sąjūdžio pirmininkas Juozas Tumelis, užsienio reikalų ministro pirmasis pavaduotojas Valdemaras Katkus, Aukščiausiosios Tarybos deputatas profesorius Kęstutis Galvanauskas ir Švietimo bei kultūros ministras

Darius Kuolys. Kiti paskaitininkai: diplomuotas bibliotekininkas Artūras Hermanas iš Heidelbergo, dr. Kęstutis Girnius iš Müncheno, Tėvas prof. dr. Paulius Rabikauskas, SJ, iš Romos, sociologas Vincas Bartusevičius iš Wittlich, dr. Jonas Morkaitis iš Stuttgart, direktorius Andrius Šmitas iš Hüttenfelde ir diplomuotas inžinierius Pilypas Norkaitis iš JAV. Aptarti — švietimas, ekonomika, užsienio problemos. Kiekvienai temai nušviesti buvo parinkti paskaitininkai iš Lietuvos ir iš užsienio. Paskaitininkai ir kiti dalyviai iš Lietuvos turėjo progą savo akimis pažvelgti į užsienį.

39-oji Europos lietuviškųjų studijų savaitė nutarta rengti ateinančiais metais Austrijoje, Alpių papėdėje nuo rugpjūčio 2 iki 9. Jos rengimu rūpintis sutiko Tiroly gyvenanti rašytoja Irena Jörg-Naudžiūnaitė.

— Lietuvos Respublikos Aukščiausiosios Tarybos pirmininkui Vytautui Landsbergiui lankantis Europos Bendruomenės Parlamente Strasboure, jį lydėjo informacijos biuro Briuselyje vadovas Rimantas Morkvėnas, iš Vilniaus informacijos biuro Rita Dapkutė ir Krikščionių demokratų atstovas Adolfas Venskus.

— Vladas Pažiūra, buvęs ilgametis Balfio direktorių pirmininkas, Balfio Los Angeles skyriaus pirmininkas ir Los Angeles Šv. Kazimiero lietuvių paraprijos li-tuanistinės mokyklos vedėjas, liepos 24 mirė Agura Oak Park, CA.

— Dr. Antanas Kalvaitis, buvęs Lietuvos generalinis konsulas, sulaukęs 96 metų amžiaus, rugpjūčio 4 mirė Chicagoje.

— Ateitininkų studijų dienos vyks rugpjūčio 30 — rugsėjo 2 Dainavoje.

— "Dainavos" jaunimo stovyklavietė liepos 21 šventė savo veiklos 35 metų sukaktį.

— Dail. Marijos Strasičiūtės-McBride dailės darbų parodos atidarymas įvyks rugsėjo 13 d., 7:30 val. vak. Balzeko Lietuvių kultūros muziejuje, Chicagoje.

— Mokytojos Nijolės Gierštienės pastangomis iš Hancock mokyklos buvo gauti 25 vartoti kompiuteriai, kurie bus pasiūsti į Lietuvos Respublikos Švietimo ministeriją padalinimui po įvairias Lietuvos mokyklas.

— "Darbas Lietuvai — 1991" seminaras įvyks rugsėjo 20 - 22 dienomis Washingtone. Jį ruošia JAV Lietuvių Bendruomenės Visuomeninių reikalų tarybos sudarytas komitetas.

— Bostono vyrų sekteto koncertas įvyks spalio 6 Chicagoje, Jaunimo Centre. Rengia Jaunimo Centras.

— Dail. Ritos Bulovaitės dailės darbų parodos atidarymas vyks spalio 18 d., 7:30 val. vak. Balzeko lietuvių kultūros muziejuje, Chicagoje.

— Didžiosios Britanijos lietuvių sąskrydis — Tautos šventė bus rengiama Bradforde. Rengėjai: DBLS-gos Bradfordo skyrius ir Vyties klubas. Jiems padės DBLS-gos centro valdyba. Sąskrydis įvyks rugsėjo 7 Latvių Namuose, netoli Vyties klubo. Programoje DBLS-gos meninės pajėgos.

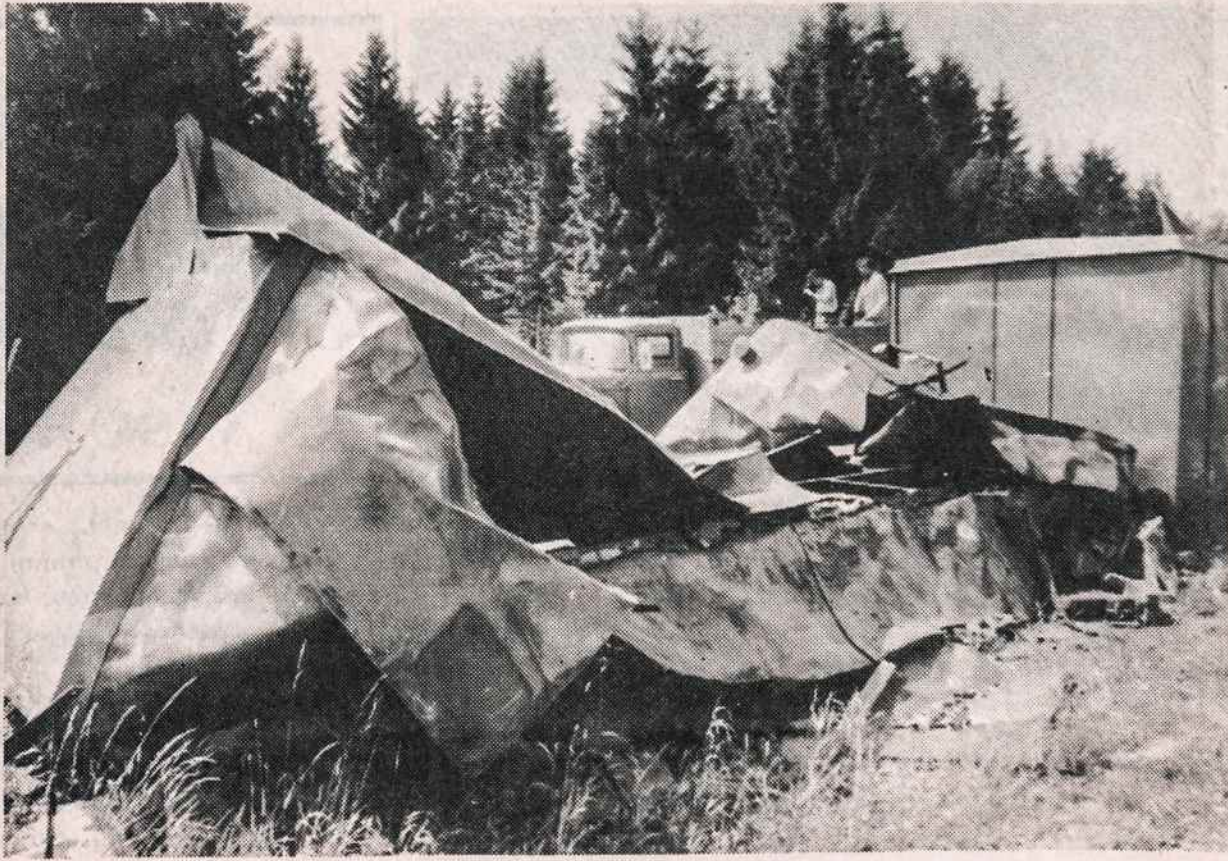
— Hartford, CT, užsakytas autobusas spalio 11 - 13 d. kelionei į Washington, DC, kur įvyks "Šiluvos" koplyčios 25-rių metų sukakties minėjimas. Autobusas paims keleivius iš Hartforde ir Waterburio. Kelionės programoj bus aplankyta Baltimorė (su nakvyne), Annapolis, MD, ir Washington, DC. Dėl informacijų ir rezervacijų skambinti Danutei Grajauskienei 203 - 658 - 6452.

— Nauji Darbininko skaitytojai: R. Menkeliūnienė, Worcester, MA, R. Varanka, Jersey City, NJ, J. Stokas, Cranford, NJ. Sveikiname naujus skaitytojus ir dėkome užsakytojams. Naujiems skaitytojams Darbininko prenumerata pirmiems metams tik 15 dol. Atnaujinant — visiems 20 dol. metams.

JAV Lietuvių atletų grupė žygiuoja Kaune 1991 liepos 27 IV Pasaulio lietuvių sporto žaidynių atidarymo parade. Priekyje Vytautas Grybauskas ir Valdas Adamkus. Nuotr. Viktoro Kapočiaus

Medininkų muitinė, susprogdinta dar prieš liepos 31 d. žudynes. Nuotr. Viktoro Kapočiaus

DEXTER PARK PHARMACY
Wm. Anastasi, B.S.
77-01 JAMAICA AVENUE
(Cor. 77th Street)
Woodhaven, N.Y. 11421
WE DELIVER
296-4130

Savo auka paremk lietuvišką spaudą

DĖMESIO VERTOS NAUJOS KNYGOS

Antanas Paškus — SAŽINĖ psichologiniu požiūriu. Išleido I Laisvę Fondas Lietuviškai Kultūrai ugdyti. 184 psl. Kaina 7 dol.

Tai naujas kūrybingo psichologo veikalas, specialiai taikytas dabartiniam žmogui Lietuvoje, nes tas žmogus brendo ir išaugo tokiomis sąlygomis, kur sąžinė buvo nuolat pažeidžiama ar klaidingai formuojama.

Vytautas Kavolis — EPOCHŲ SIGNATŪROS. Išleido Algimanto Mackaus Knygų leidimo fondas, 213 psl., kaina 10 dol. Sudėti 8 didesni darbai iš lietuvių kultūros istorijos.

Algirdas Gustaitis — KAI KARAS BRAUKIA KRUVINĄ AŠARĄ, II pasaulinio karo platus dienoraštis, 240 nuotraukų, atspaudų, žemėlapių. Išleido Devenų Kultūrinis Fondas. 941 psl. Kaina 32 dol.

Pašto persiuntimo išlaidos labai pabrango. Pirmom dviem knygom reikia pridėti po 2 dol. už persiuntimą, o už trečios knygos persiuntimą pridėti 3 dol.

Knygas platina Darbininko administracija: 341 Highland Blvd., Brooklyn, NY 11207.

ST. PETERSBURG, FLA.

Dariaus ir Girėno, transatlantinių lakūnų, minėjimas Lietuvių klube surengtas liepos 21. Paskaitą apie žuvusius lakūnus skaitė buvęs Lietuvos aviacijos kapitonas Kazimieras Urbšaitis. Buvo ir meninė dalis.

Tragiškuosius birželio įvykius Lietuvių klubas paminėjo birželio 15. Dalyvaujant per 250 žmonių pagerbti St. Peterburge gyvenę Sibiro kankiniai. Kai kurie iš jų papasakojo apie savo gyvenimus Sibire. Išklaustytos kelios paskaitos ir meninė programa.

Lietuvių klubas liepos 4 savo salėje nariams ir svečiams surengė gegužinę, kurioje dalyvavo 360 žmonių. Ta pačia proga buvo paminėta ir JAV nepriklausomybės šventė. Paskaitą apie

amerikiečių laisvės kovas ir liepos 4-osios reikšmę skaitė A. Armalis. Po minėjimo vyko pietūs, loterija, šokiai.

Bronės ir Juozo Taorų vedybų 50-ties metų sukaktis paminėta liepos 14. Lietuvių pranciškonų koplyčioje ta intencija mišias aukojo kun. dr. Matas Čyvas, dalyvaujant sukaktuvininkams, jų keturiems sūnams su šeimomis, giminėmis ir draugams. Pietūs vyko Trade Winds viešbuty, o pasisvečiavimas — sukaktuvininkų namuose.

Kazimiero Urbšaičio, visuomenininko ir bendruomenininko, 80 metų amžiaus sukakties proga Lietuvių klube rugpjūčio 16 pagerbimą surengė Lietuvių Bendruomenė.

L.Ž.K.

BALTIC TOURS

1991

KELIONĖS Į LIETUVĄ

Nuo 7 iki 14 dienų Lietuvoje
19 įvairių maršrutų

Dauguma kelionių aplenkia Maskvą. Maršrutai įdomūs — Šiluvos atlydai, kelionė laivu Baltijos jūroje, Lietuva, Kopenhaga, Varšuva, Helsinkis.

Smulkesnėms informacijoms ir lankstinukams kreipkitės į
BALTIC TOURS . 77 Oak St., Suite 4 • NEWTON, MA 02164.
Tel. 617/965-8080 • Fax 617/332-7781

LIETUVOS VAIKŲ VILTIS

JAV LB Socialinių reikalų tarybos 1991 sausio 9 Chicagoje įsteigto „Lietuvos Vaikų Vilties“ komiteto tikslai yra:

1. Padėti Lietuvoje gyvenantiems invalidams vaikams atvažiuoti į JAV ir pasinaudoti Shriners ligoninėse nemokamai teikiama mediciniška (ortopedine, apdegimo ir neurologine) pagalba;

2. Koordinuoti visas informacijas ir skirstyti parinktus į čia atvykti gydytis vaikus į dvi grupes: a) be giminių JAV ir b) turinčių JAV giminių, kurie padengs visas kelionės ir pragyvenimo išlaidas;

3. Sudaryti įvairius pagalbinius komitetus. Tarp jų: **lėšų telkimo** — vaiko ir vieno jo artimųjų atvežimui (Shrineriai vaikų vienų nepriima); **pragyvenimo** — prieš ligoninę, kurioje išbūna iki 3 savaitių ir po ligoninės, terapijos metu; **vertėjų** — reikia turėti grupę žmonių, kurie, vertėjautį per visą gydymo laiką; **kontaktų** — su Lietuvos karitatyvinėmis ir sveikatos institucijomis bei su diagnozę nustatančiais gydytojais.

Dr. Algimantas-Alfonas Vingras, Vilniaus universiteto Bendrosios praktikos gydytojų centro docentas, yra „Lietuvos Vaikų Vilties“ komiteto įgaliotasis atrankos komiteto pirmininkas Vilniuje.

Dr. Viktoras Kriaučiūnas, gydytojas-ortopedas ir Kauno Raudono kryžiaus ligoninės skyriaus vedėjas, yra „L.V.V.“ komiteto įgaliotasis atrankos komiteto pirmininkas

Kaune. Jis bendradarbiaus su dr. Sigitu Dumčiu, gydytoju-pediatru ir „Caritas“ vyriausiu gydytoju Lietuvoje (jis yra Kauno atrankos komiteto narys).

JAV veikianti Shriners organizacija turi 22 ligonines. Jose nemokamai gydomi iš viso pasaulio vaikai nuo kūdikių iki 18 metų amžiaus, kurių diagnozė atitinka Shriners ligoninių reikalavimus ir kurie turi: scoliosis — stuburo iškrūpimus, osteogenesis imperfecta — trapių kaulų ligą, ortopedines problemas, normalų rankų ir kojų (club foot) augimą bei nugaros problemas, klubų išsivystymo ligą (Legg-Perthes) ar išnirimą, rachitą (rickets) — kojų iškrūpimą ir odos ir apdegimo problemas.

Tikimasi, kad ši programa ateityje bus išplėsta visoje Amerikoje ten, kur yra Shriners ligoninės ir JAV LB socialiniai skyriai, kad visur ir visada „Lietuvos Vaikų Vilties“ komitetas galėtų padėti visiems sunkiai sergantiems Lietuvos vaikams.

Dėl platesnių informacijų prašoma kreiptis šiuo adresu: Teresė Drūtytė - Šoliūnienė, „Lietuvos Vaikų Viltis“, 2711 West 71st Street, Chicago, IL 60629. Tel. (312) 476-0664.

Darbo valandos nuo 11 v.r. iki 3 v. popiet kasdien, išskyrus savaitgalius.

T.D.Š.

Duok Darbininką paskaityti tiems, kurie jo neprenumeruoja, paskui paragink užsisakyti.

Veikla iš nieko

Tėvas sūnui:

— Paimk šotį ir atnešk alaus.
— Tai duok pinigų — atsakė sūnus.

— Už pinigus ir kvailas gali parnešti, bet atnešk be pinigų, tai būsi gudrus.

Sūnus paėmė šotį ir išėjo. Netrukus grįžo, pastatė šotį ant stalo ir sako:

— Gerk, tėtė.
— Kaip aš galiu gerti iš tuščio šotio? — sako tėvas, pažūrėjęs į vidų.

— Atsigerti alaus iš pilno šotio tai ir kvailas gali, — atsakė sūnus. — Atsigerk, tėtė, iš tuščio, tai būsi gudrus.

Lietuvių kalbos vadovėlis, angliškai *Introduction to Modern Lithuanian*, išleistas nauja laida. Kaina \$25. Prie knygos labai tinka įkaltėty tekstų 4 kasetės, — kaina \$40. Persiuntimui pridėdama \$3.00.

Vlodo Kulboko naujausia knyga *Laiko pagarbatai* jau gaunama Darbininko administracijoje. 336 psl. Kaina \$8.00, plus persiuntimui \$1.50.

Dr. Konstancijos Paprockaitės-Šimaitienės knyga *Moteris su baltu chalu* jau platinama Darbininko spaudos kioske. Jos kaina 20 dol., persiuntimui pridėti 2 dol.

Jono Dainausko *Lietuvos bei lietuvių krikštas ir 1387-ji metai*. Išleido Vydūno fondas, Chicago. 1991 m. Kaina 15 dol. Persiuntimui pridėdama 2 dol. Galima gauti Darbininke spaudos kioske.

Lietuvos žemėlapis (J. Andriaus) didelio formato, gaunamas Darbininko administracijoje. Kaina su persiuntimu 12 dol.

Algirdo Gustaičio *Karas braukia kruviną ašarą* — Antrojo pasaulinio karo dienoraštis. Didesnio formato, 240 iliustracijų — nuotraukų, atspaudų, žemėlapių. Gaunama Darbininko administracijoje. Kaina su persiuntimu 35 dol.

Nauja knyga, gauta Darbininko administracijoje. Jos autorė Ava Saudargienė. Knyga vadinasi — *Anapus Horizonto*, Australijos apysakos. Knyga turi 188 puslapius. Sudėta 19 pasakojimų. Išleido Nidos Knygos Klubas Londone 1989 m. Kaina 12.50 dol. Knygos persiuntimui pridėti 1 dol.

BANK-BY-MAIL

Postage paid both ways

Fast, convenient, private, safe, free!

That's what BANKING-BY-MAIL is

Greitai, prienamai, privačiai, saugiai, nemokamai. Tai taupymas paštu So. Boston Savings Bank būdu. Ar jums reikia pinigų padėti į banką ar juos atimti, tai galite atlikti namie bet kuriuo laiku. Jūsų slantą gavęs, bankas tuoj t-
traukia sumą į sąskaitą. Prideda ir užtikrinimas, kad jūsų pinigai pelno aukščiausius procentus, leidžiamus įstatymų. Dėl lengvo taupymo būdo per pašta skambinkit Mr. Donahue 268-2500 arba rašykit paduotais adresais.

MAIN OFFICE
400 West Broadway
South Boston
9 AM to 3:30 PM
Monday thru Friday
Saturday 10 AM to 1 PM
268-2500

NEPONSET CIRCLE OFFICE
740 Gillman Blvd.
8:30 AM to 5:30 PM
Mon, Tues, Wed & Fri
Thurs - 8:30 AM to 7:30 PM
Saturday 9:30 AM to 12 Noon

ALFRED W. ARCHIBALD, PRESIDENT

ALFRED W. ARCHIBALD, PRESIDENT

ALFRED W. ARCHIBALD, PRESIDENT

ALFRED W. ARCHIBALD, PRESIDENT

ALFRED W. ARCHIBALD, PRESIDENT

ALFRED W. ARCHIBALD, PRESIDENT

ALFRED W. ARCHIBALD, PRESIDENT

ALFRED W. ARCHIBALD, PRESIDENT

ALFRED W. ARCHIBALD, PRESIDENT

ALFRED W. ARCHIBALD, PRESIDENT

ALFRED W. ARCHIBALD, PRESIDENT

ALFRED W. ARCHIBALD, PRESIDENT

ALFRED W. ARCHIBALD, PRESIDENT

ALFRED W. ARCHIBALD, PRESIDENT

INTERNATIONAL TRAVEL CONSULTANTS

9525 SO. 79TH AVENUE, HICKORY HILLS, IL 60457—2259 U.S.A.

RUDENS IR ŽIEMOS KELIONĖS Į LIETUVĄ

- Nr. 9901-A 26 rugpjūčio — 11 rugsėjo / 14 naktų Vilnius, 1 naktis Kopenhaga.
Nr. 9902-S 06 rugsėjo — 22 rugsėjo / 14 naktų Vilnius, 1 naktis Kopenhaga.
Nr. 9903-S 16 rugsėjo — 02 spalio / 14 naktų Vilnius, 1 naktis Kopenhaga.
Nr. 9904-S 20 rugsėjo iki 06 spalio / 14 naktų Vilnius, 1 naktis Kopenhaga.
Nr. 9905-S 23 rugsėjo — 13 spalio / 14 naktų Vilnius, 1 naktis Kopenhaga.
Nr. 9906-S 27 rugsėjo iki 27 spalio / 28 NAKTYS VILNIUS, 1 naktis Kopenhaga.
Nr. 9907-OC 04 spalio iki 29 spalio / 14 naktų Vilnius, 1 naktis Kopenhaga.
Nr. 9908-D KALĖDOS IR NAUJŲJŲ METŲ SUTIKIMAS. 20 gruodžio iki 05 sausio. Kainon įskaitant „Traviatos“ bilietus ir Naujųjų Metų balių.
Nr. 9909-D NAUJŲJŲ METŲ SUTIKIMAS. 27 gruodžio iki 12 sausio. Kainon įskaitant „Traviatos“ bilietus ir Naujųjų Metų balių.
Nr. 9910-F VASARIO 16-TOJI. 14 vasario iki 01 kovo / 14 naktų Vilnius, 1 naktis Kopenhaga.

GARANTUOJAME ŽEMIAUSIAS KAINAS!

VISŲ IŠVYKŲ VIETOS LABAI RIBOTOS. DĖL TOLIMENĖS INFORMACIJOS PRAŠOME KREIPTIS: G. T. INTERNATIONAL, INC., 9525 SO. 79TH AVENUE, HICKORY HILLS, ILLINOIS 60457, TELEFONAS: (708) 430-7272.

LIETUVIŲ FEDERALINĖ KREDITO UNIJA

KASA

YRA GERIAUSIAS JŪSŲ BANKAS

- NEW YORKE: 86-21 114th Street, Richmond Hill, N.Y., 11418 718-441-6401
CHICAGOJ: 2615 W. 71st Street, Chicago, IL 60629, 312-737-2110
1445 So 50th Ave., Cicero, IL 60650, 708-656-2201
9525 So 79th Ave., Hickory Hills, IL 60457, 708-598-1333
FLORIDOJ: 400 70th Ave., St. Petersburg Beach, FL 33706, 813-367-6304
DETROITE: 24060 W. 9 Mile Rd., Southfield, MI 48034, 313-350-2350
WATERBURY: 6 Congress Ave., Waterbury, CT 06708, 203-756-5223

Taupymo sąskaitos ir sertifikatai, įvairios paskolos, VISA kortelės ir kiti patarnavimai

— Visi lietuviai taupo ir skolinasi lietuviškoje KASOJE —

Visos santaupos Federalinės NCUA agentūros apdraustos iki 100,000 dol.

SVĖDASŲ KRAŠTAS PRISIMENA VAIŽGANTĄ

Svėdasų krašte paminėtas Juozas Tumas Vaižgantas. Prisimintas jis ne vien kaip literatūros klasikas, visuomenės veikėjas, dvasininkas, bet ir kaip Draugijos Lietuvai pagražinti kūrėjas, didelis gamtos bičiulis.

Lietuvos Respublikos Gamtos draugijos centro valdyba ir Anykščių rajono taryba suorganizavo Svėdasų krašte Vaižganto skaitymus, skirtus Draugijos Lietuvai pagražinti 70-čiui.

Vaižgantas pirmas Lietuvoje susirūpino žmogaus kultūra gamtos atžvilgiu, kvietė visus tvarkyti aplinką, globoti gamtą, pagerbti "Didžiąją Gamtos Dvasią kepurės nusimant..." Suprasdamas, kad tik organizuota visuomenė gali daugiau nuveikti šioje srityje, jis 1921 m. įkūrė "Lietuvai pagražinti draugiją". Vaižgantiškas judėjimas siekė tobulinti jaunimo dvasingumą, liaudies papročių atgaivinimą, išskyrė tiek kūryboje, tiek visoje veikloje žmogaus ir gamtos santykius, stengėsi, kad kultūros ir žmogaus elgesio gamtoje normos būtų neatskiriami dalykai.

Lietuvos Gamtos draugija tęsia Lietuvai pagražinti draugijos tradicijas ir nuolat prisimena Vaižgantą, jo nenuilstamą veik-

lą, milžinišką indelį į kultūrą, gamtos pušelėjimą, žmogaus dvasingumo ugdymą. Todėl neatsitiktinai Svėdasų krašte — Vaižganto gimtinėje — ir buvo pirmą kartą atgimusi Lietuvoje surengti jo kūrybos skaitymai.

Renginio organizavimu rūpinosi garbės ir organizaciniai komitetai, kuriuose buvo kultūros, švietimo, dvasininkijos, mokslo, gamtosaugos darbuotojai. Pirmiausia visi susirinko Svėdasuose, pagerbė Vaižganto atminimą prie skulptoriaus Bernardo Bučo jam sukurtą paminklo, po to autobusais ir automobiliais pasuko Malaišių kolūkio link.

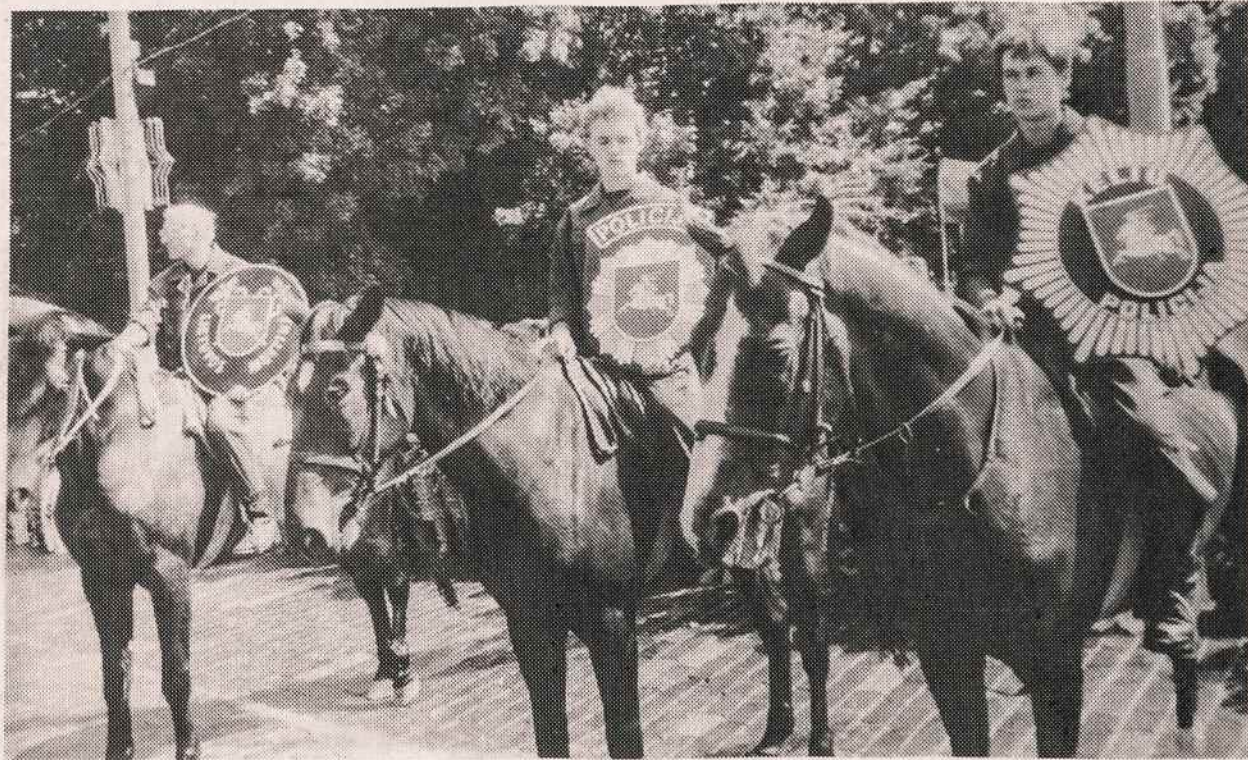
Malaišių kaime gimė ir augo būsimasis rašytojas, kanauninkas Juozas Tumas Vaižgantas. Čia jo išvaikščioti kaimo takeliai Malaišos pakrantėje, čia netoliese graži Popšutė, paslaptingas Valiulio kalnelis, didžiulis Juodonių piliakalnis. Mėgo jis gimtinėn sugrįžti, su vietiniais gyventojais pabendrauti, savo kūriniuose aprašė gimtinės grožį, kaimo žmones, jų buitį.

Prie paminklo Vaižgantui, jo tėvų sodybos vietoje, sustoja gamtos bičiuliai, Vaižganto gerbėjai iš visos Lietuvos, viet-

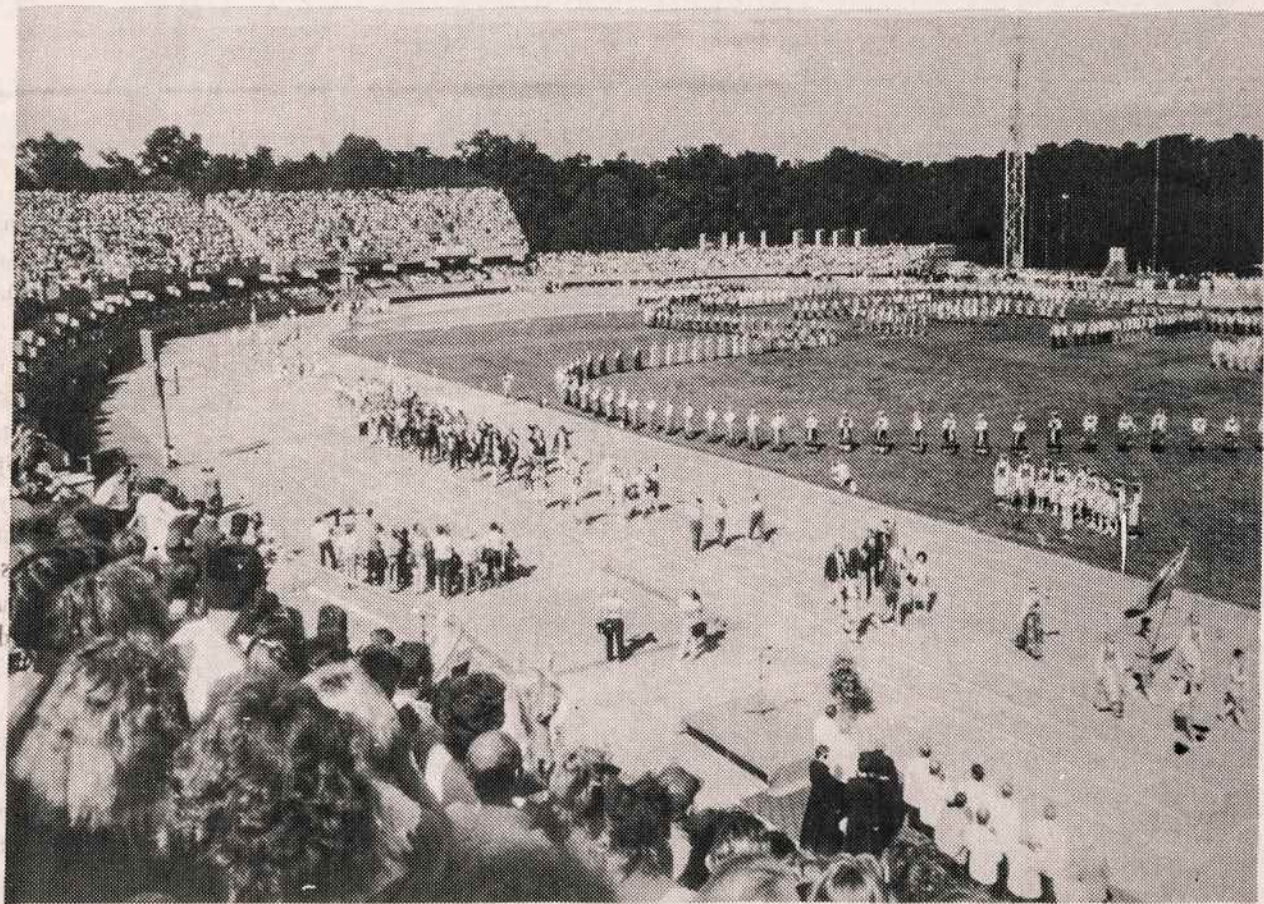
niai gyventojai. Aplanko senoje restauruotoje klėtelėje įrengtą Malaišių kaimo buities muziejų, užsuka į Kunigiškių kaimą, kur stūkso sena mokykla. Vėliau, jau tapęs žymiu žmogumi, Vaižgantas šią mokyklą rėmė, dažnai čia buvdamas. Kunigiškių pradžios mokykla pavadinta kanauninko Juozo Tumo Vaižganto vardu. Dabar čia atkurta senoji klasė, apie Vaižganto gyvenimą, darbą, kūrybą pasakoja muziejaus eksponatai.

Turi ką pamatyti Vaižganto gerbėjai ir Svėdasų bažnyčioje, kur 1894 m. savo pirmąsias šventas mišias aukojo dvasininku tapęs Juozas Tumas Vaižgantas. Čia dabar klebonauja kunigas Vladislovas Rabašauskas.

Svėdasuose veikia ir kultūros namai, kur Vaižganto skaitymo dalyvius pasitiko saviveiklininkų daina, kaimo kapelos melodija. Kultūros namų foje tą dieną (birželio 12) veikė kraštotyrininko Raimondo Guobio meno darbų paroda, visus domino iš archyvų surinkta medžiaga apie "Lietuvai pagražinti draugijos" veiklą, Vaižganto dalyvavimą šios draugijos darbe. Svėdasuose, o ir Lietuvoje, pirmą kartą įvyko Vaižganto skaitymai. Pasak renginio organizatorių, tai taps tradicija.

Dalis raitelių IV Pasaulio lietuvių sporto žaidynių atidarymo parodė liepos 27 Kaune. Nuotr. Viktoro Kapočiaus

Vaidas iš IV Pasaulio lietuvių sporto žaidynių atidarymo liepos 27 Kauno "Ąžuolyno" stadione. Nuotr. Viktoro Kapočiaus

NEW YORKE

LB apygardos posėdis

LB NY apygardos posėdis buvo rugpjūčio 14, trečiadienį. Taip jau yra įprasta, kad posėdžiaujama kiekvieno mėnesio trečią trečiadienį. Pirmiausia Malvina Klivečkienė paskaitė protokolą posėdžio, kuris buvo birželio 12. Pirmininkas Vytautas Alksninis supažindino su gauta korespondencija.

Kai jis birželio mėnesį lankėsi Lietuvoje, jam teko dalyvauti žuvusio lietuvių pareigūno Gintaro Žagūno laidotuvsė. Grįžęs jis ėmėsi akcijos surinkti aukų likusiai našlei. Apie tai buvo paskelbta spaudoje. Surinkta apie 1500 dol. 1000 dol. jis pasiuntė į vieną Vilniaus banką ir paprašė, kad doleriais perduotų žuvusiojo našlei. Banko direktorius atsakė labai gražiu laišku, kaip jis stengiasi išlaikyti lietuviškumą, kaip jie remia lietuviškas pastangas.

Padaryti ir kiti veiklos pranešimai. Pranešta, kad į JAV Krašto valdybos pirmininkus dr. Antanas Razma nebekandidatuos. Kandidatais šiuo tarpu esą du: Ingrida Bublienė, kandidatavusi praėjusio rinkimuose, ir Vytauta Maciūnas iš Philadelphijos, kuris labai sumaniai vadovauja LB informacijos centrui Philadelphijoje.

Kalbėta apie kultūrinę veiklą, apie galimybes surengti kokį koncertą. Iš Lietuvos veržte veržiasi įvairūs ansambliai, ansambličiai. Visi nori koncertuoti Amerikoje ir taip uždirbti. Ir čia neseniai buvęs Vilniaus Jaunimo teatras nori atvykti su nedidele grupe ir aplankyti lietuvių kolonijas.

AFL/CIO kviečia lietuvius dalyvauti solidarumo dienoje, kuri rengiama Darbo dienos savaitgalį Washingtono. Kviečiami ir lietuviai keliauti autobusu.

Aptarti ir kiti einamieji reikalai. Apie juos čia rašomė atskirai.

(nukelta į 8 psl.)

ITALŲ KOMUNISTAI APIE PABALTIJĄ

Italijos kairiųjų demokratinės partijos, buvusių komunistų, dienraštis *Unita* liepos 24 d. išleista savaitinį priedą šiuolaikinės istorijos klausimais paskyrė Pabaltijo kraštams. 23 puslapių brošiūrą apie Pabaltiją parengė Potencos universiteto dėstytojas Pietro Dini. Autorius įžvalgiai pristato dienraščio skaitytojams Lietuvos, Latvijos ir Estijos istoriją nuo senovės laikų iki šių dienų, pabrėžia šiai istorijai bendrą bruožą — estų, latvių ir lietuvių prisirišimą prie laisvės, pastangas išsaugoti savo tautinę tapatybę, gyventi nepriklausomai.

Šis pabaltiečiams bendras istorinis, taip pat kultūrinis paveldas, rašo Pietro Dini, ir dabar jungia Pabaltijo tautas, jas vieni ja siekime atkurti nepriklausomybę. Suglaustai, bet vaizdžiai autorius trumpuose straipsniuose apžvelgia bemaž viską, kas gali padėti skaitytojui susidaryti aiškesnį vaizdą apie Pabaltijo kraštus ir tautas: istoriją ir kultūrą, atgimimo laikotarpį ir nepriklausomo gyvenimo dvidešimtmetį.

Nušviečiamos nepriklausomybės praradimo aplinkybės neleno nacių ir sovietų suokalblio pasekmėje, po okupacijos daugiau negu dešimtmetį vykusį vadinamą "miško brolių" ginkluota rezistencija, kuriai Vakarai neparodė nė mažiausio dėmesio.

Paskutiniuosiuose straipsniuose apžvelgiami jau dabartiniai įvykiai: Persitvarkymo sąjūdžių įsikūrimas 1988 m., politinis, visuomeninis, kultūrinis, religinis atgimimas, kuriam būdingas bendras variklis — atsisiskyrimas nuo Sovietų Sąjungos. Šį siekimą Lietuvą patvirtino 1990 kovo 11-osios aktu.

Palaiapsniui aiškėja, rašo Pietro Dini, kad Pabaltijo klausimas nebegali likti įspraustas į Sovietų Sąjungos vadinamą "vidaus nacionalinių problemų" siaurus rėmus. Įvykiai Pabaltijoje yra neatskiriami dalis to sukiliminio proceso, kuris 1989 - 1990 metais pasireiškė visoje Rytų ir Vidurio Europoje. Taip juos turėtų vertinti ir Europos bendrijos kraštai, atsižvelgdami į tautų lai-

LIETUVOS MUZIEJAUS ŽINIOS

— Rugpjūčio 13 d., penktadienį, 7:30 val. vak. Balzeko Lietuvos kultūros muziejaus meno galerijoje įvyko dail. Marytės Strasevičiūtės meno darbų parodos atidarymas. Dail. Strasevičiūtė gimė Reutlingene, Vakarų Vokietijoje. Šiuo metu ji gyvena Chicago priemiestyje ir dirba savo studijoje Chicagoje. Daikininkė turi nemažą autoritetingą ne tik Chicago, bet ir visos Amerikos meno pasauly, dalyvaudama parodose įvairiuose JAV ir Kanados muziejuose bei svarbesnėse galerijose. Ši paroda — tai dešimtoji jos individualinė paroda. Rengė Balzeko muziejus, bendradarbiaudamas su Arts Midwest fundacija.

— Valentinas Ramonis, Balzeko muziejaus vykdomasis direktorius, ir Irena Šerelienė, muziejaus fotografijų rinkinio kuratorė, talkina Chicago Historical Society muziejui rengiant parodą apie Chicago gyvenimą II Pasaulinio karo metais. "Chicago Goes to War, 1941-45" paroda bus atidaryta Chicago Istorijos muziejuje 1992 m. pavasarį ir tęsis aštuonis mėnesius. Istorijos muziejaus kuratoriai pasiskolino nemažai medžiagos iš anų metų lietuviškos veiklos Chicagoje: nuotraukų, plakatų, įvairių spaudinių, o taip pat labai retą eksponatą — Lietuvos Raudonojo Kryžiaus aukų rinkimo emaliuotą dėžutę.

— Balzeko muziejus gavo vertingą dovaną iš ponų Prakupų, Prakupas Gallery savininkų. Tai svo apsisprendimo teisė.

Reikia tikėtis, rašo autorius, kad dėl "paskutiniųjų kolonijų Europoje" pagaliau ryžtingą politinį žodį tars tiek bendrijos kraštai, tiek Europos Parlamentas.

Pabaltijo kraštams skirtas dienraščio *Unita* savaitinis priedas yra gausiai iliustruotas.

įžymiausiųjų Lietuvos fotografų 1970-77 m. darytų fotografijų kolekcija. 58 meninės fotografijos yra didelio formato. Jų autorių tarpe: R. Dichavičius, R. Juškevičius, A. Sutkus, V. Straukas, V. Šonta, R. Požerskis, V. Butyrinas ir V. Koreškovas. Ateityje planuojama surengti tų fotografijų parodą.

— Muziejui vertingos lietuviškos medžiagos padovanojo šie asmenys: Mykolas Razutis iš Arizonos; Antanas Sutkus iš New Hampshire; Eugenia Gurskis iš

Michigan; Teodoras Blinstrubas iš Chicago; Sniega ir Juozas Masiuliai iš Elmhurst, Illinois; Kostas Burba iš Western Springs, Illinois; Z. Buinevičius iš Burbank, Illinois; Evaristas Fedaras iš Kanados; Klara Virškuvienė iš Floridos; Antanas Varaneckas iš Chicago; G. Leonas iš New Hampshire; Liuda Butikienė iš Chicago; Marytė Kriauciūnienė iš Chicago; Paulina Vaitaitienė iš Chicago; o taip pat ir Tadas Masėnas, Birutė Butkevičienė, Vida Dautartienė, Lietuvių Dailininkų Sąjunga ir Lietuvos Kultūros Fondas iš Lietuvos.

WORCESTER, MA

Ekskursija į Washingtoną

Lietuvių Šaulių Sąjungos išeivijoje Trakų rinktinė ir Maironio Parkas organizuoja ekskursiją į Washington, DC. Ten Marijos Nekalo Prasidėjimo tautinėje šventovėje yra įrengta lietuviška Šiluvos koplyčia, kurios šventinimo 25 metų sukakties minėjimas įvyks spalio 12-13. Pažadėjo dalyvauti kardinolas V. Sladkevičius iš Lietuvos.

Autobusas iš Maironio Parko išvažiuos spalio 11, penktadienį, 6 val. ryto. Į Maironio Parką grįš spalio 13, sekmadienį, vidurnaktį. Kelionės ir dvių naktų nakvynės Sheraton Green Belt

viešbutyje (dviem kambarių) kainą \$150 vienam asmeniui. Registracijos mokestis \$50 įmokamas registruojantis.

Registracija priima: Maironio Parkas, 52 Quinsigamond Ave., Shrewsbury, MA, 01545. Tel. 755 - 0040.

Janina Miliauskienė, 54 Coral St., Worcester, MA 01604. Tel. 755 - 1894.

Algirdas Zenkus, 192 Thompson Rd., Webster, MA 01570. Tel. 949 - 0298.

Čekius rašyti National Guard of Lithuania vardu. Registracija baigiasi rugsėjo 11.

Visus maloniai kviečia ekskursijos organizatoriai.

J.M.

PRAŠO PADĖTI KATALIKAMS SIBIRE

Neseniai paskirtas pirmasis Sibiro katalikų vyskupas Joseph Werth pakartotinai kreipėsi į Vakarų šalis, jų religines bendruomenes, prašydamas padėti katalikų Bažnyčiai Sibire medžiaginiai paremti maldos namų statybą, religinės literatūros rusų kalba spausdinimą.

Vyskupas Werth pažymi, kad naujai įkurtajai Sibiro apaštalinei administratūrai reikia visokeriopos pagalbos: ji turi dvasiškai ap-

tarnauti apie šimtą tūkstančių katalikų, išsisklaidžiusių po visą Sibirą, nuo Uralo iki Japonijos sienos. Tarp Sibiro katalikų yra nemažai kitataučių — vokiečių, lenkų, taip pat lietuvių.

Daug dešimtmečių jie negalėjo būti dvasiškai aptarnaujami. Pirmasis Novosibirsko apaštalinis administratorius vyskupas Werth yra tik 38 metų amžiaus, tom pareigom Popiežiaus paskirtas šių metų birželio mėnesį.

A.A.

KUN. KĘSTUČIUI ROBERTUI BALČIUI,

mielam Šv. Kazimiero lietuvių parapijos klebonui, Amsterdamo, NY, mirus, jo seserį daktarę Aldoną ir Jurgį Gravrogus bei artimuosius nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdime.

Cleveland, Ohio

Ada ir Antanas Kazlai

A. A.

STEFANIJAI ZDANCEVIČIENEI

mirus, reiškiamo širdingiausią užuojautą sūnams Jonui, Vytautui, Alfonsui ir dukrai Onai bei jų šeimoms.

Stasys ir Elena Mineikos

Bronė Jucėnienė

A. A.

DANUTEI JESAITYTEI-PICABIA

mirus, jos sesutei dr. Jūratei Jesaitytei, pusseserei Elenai Valiūnienei, artimiesiems ir draugams giliai užuojautą reiškia

Dr. Marija Arštikaitytė

Dr. Nijolė Bražėnaitė

Vida Bražėnaitė

Elena Čiurlytė-Barnet

Dr. Danutė Katelytė

Rima Čerkeliūnienė

Dr. Birutė Preikštienė

DARBININKAS

Administr. .... (718) 827-1351
Redakcija. .... (718) 827-1352

Spaustuėvė .... (718) 827-1350
Vienuolynas ... (718) 235-5962
Vyskupas ... (718) 827-7932
Salė (kor.) .... (718) 827-9645
Salės adm. .... (718) 235-8386

341 Highland Blvd.
Brooklyn, N.Y. 11207

Pagerinti Lietuvos žemės ūkį — taip pat yra nauja programa. Iš Lietuvos atvyks čia studijuoti Žemės ūkio akademijose. Iš Amerikos keliauja į Lietuvą žemės ūkio profesoriai, drauge keliauja ir Vytautas Alksnins, nes šią programą finansuoja jo pusbrolis, kuris Virginijoje prie Washingtono turi didelį gyvulių ūkį.

Teniso varžybos V. Gerulaičio garbei

Pašibaigus IV Pasaulio lietuvių sporto žaidynėms, Vilniaus Kalnų parke buvo specialios ceremonijos. Jų metu, kalbant apie tenisą, Lietuvos teniso draugijos viceprezidentas Vaclovas Sakalauskas (drauge jis yra ir

„Tėviškės“ draugijos pirmininkas) pasiūlė surengti teniso varžybas Vyto Gerulaičio garbei, nes V. Gerulaitis buvo Lietuvos teniso meistras, žinomas treneris, daug nusipelnęs lietuvių sportui, šiemet miręs.

Pasiūlymas buvo priimtas tose iškilnėse.

LB apygardos posėdis

(atkelta iš 7 psl.)

VALDYBOS RINKIMAI

Ši apygardos valdyba, kuriai pirmininkavo Vytautas Alksnins, parodė nemažą veiklos. Buvo surengta keletas vaizduosčių parodymų iš paskutinių įvykių Lietuvoje. Dalyvauta kitose bendroje visuomeninėje

Darbininko
redakcijos FAX
718 827 - 2964

veikloje, pasiūstas į Lietuvą konteineris.

Valdyba renkama trejų metų kadencijai. Šiais metais valdybos laikas pasibaigė. Reikia jau sudaryti naują valdybą. Tuo reikalu birželio 15 buvo šaukiamas New Yorko apygardos suvažiavimas, kurio tikslas buvo išrinkti naują apygardos valdybą. Suvažiavime dalyvavo mažai žmonių, ir valdybos rinkimai buvo atidėti kitam kartui.

Susipažinus su padėtimi (pirmininkas Vytautas Alksnins turi vėl važiuoti į Lietuvą), Lietuvių Bendruomenės New Yorko apygardos suvažiavimas šaukiamas spalio mėn. gale ar net lapkričio pradžioje. Tame suvažiavime ir bus sudaryta nauja LB apygardos valdyba.

Kad darbas eitų sklandžiau ir greičiau, rinkimam pasiruošti reikia sudaryti nominacijos komisiją, kuri suieškos kandidatus į tokią valdybą. Pirmininkas pakvietė Kęstutį Miklą sudaryti nominacijos komisiją ir jai vadovauti.

Atvažiuoja nauji studentai

Praeitais metais Farmingdale valstybiniam universitete studijavo iš Lietuvos atvykę trys jauni profesoriai, kurie patys buvo ką tik baigę mokslus. Jų tikslas buvo pagilinti technologijos žinias, kad grįžę galėtų kitus geriau mokyti.

Tokia trijų studentų delegacija ir šį rudenį atvyksta į Farmingdale universitetą. Iš universiteto jie gauna išlaikymą (butą ir valgi), mokslas taip pat nemokamai, tik negauna pinigų savo išlaidoms. Praeitais metais tuos tris studijuojančius globojo LB New Yorko apygarda. Kiekvienam davė po 100 dol. mėnesiui. Šį projektą paremia ir Lietuvių Fondas.

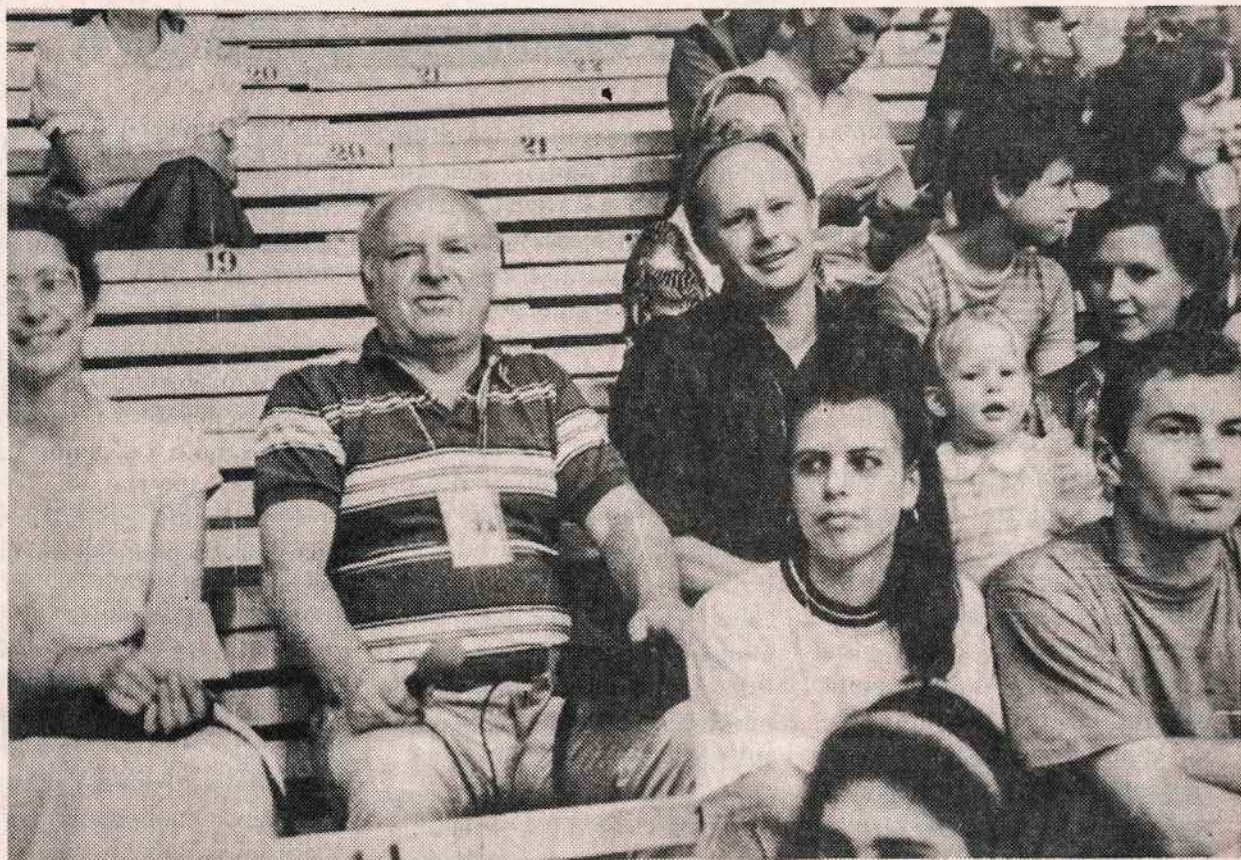
UŽDAROMA V. GERULAIČIO “TRAVEL SERVICE”

Vytas Gerulaitis, ištiktas staigaus širdies priepuolio, mirė gegužės 2. Jo kelionių biuras — Vitas Travel Service veikė ir toliau. Pamažu įstaigos inventorių buvo likviduojamas, dabar įstaiga praneša, kad „Vitas Travel Service“ visai uždaroma rugpjūčio 25 d. Kelionių biuras dar veiks penktadienį, rugpjūčio 23, o šeštadienį jau bus viskas rengiama galutiniam įstaigos uždarymui.

Visus kelionės reikalus šioje įstaigoje tvarkė Ilene Weizencker, kurią visi lietuviai, kurie tik apsilankė šiame kelionės biure, labai gerai žino, kaip ji rūpestingai visiems patarnaudavo. Ji pereina dirbti į kitą kelionių biurą

„ŽAIBAS“ NR. 6 — MAISTO PRODUKTAI — bus pristatyti Jūsų nurodytu adresu bet kur Lietuvoje: 10 sv. miltų, 10 sv. cukraus, 6 sv. ryžių, 29 oz. dežės persikų, 4 sv. valg. druskos, dežė ananasų, 2 dež. džiovintų slyvų, 2 dež. razinų, 64 oz. aliejaus, 1 dež. įvairių arbatų, 39 oz. pupelių kavos, 12 oz. kakavos. Pilna kaina \$100.00. Kreiptis: „ŽAIBAS“, 9525 South 79th Ave., Hickory Hills, IL 60457. Telef. 708 430-8090.

NAUJAS „ŽAIBO“ NR. 11! Miltų 10 sv., cukraus 10 sv., ryžių 6 sv., aliejaus 64 oz., 8 O'Clock pupelių kavos 39 oz., mėsos konservai: 2 dež. kumpio (1 kg), 2 dež. liežuvių drebučiuose (0.65 kg), 2 dež. vištienos savo sultyse (0.65 kg). Pilna kaina \$100.00. Bus pristatyta bet kurioje Lietuvos vietovėje per 10 darbo dienų. „ŽAIBAS“, 9525 So. 79th Ave., Hickory Hills, IL 60457 — tel. (708) 430 - 8090.

Romas Kezys, Laisvės Žiburio radijo vedėjas iš New Yorko, stebi IV Pasaulio lietuvių sporto žaidynes Vilniuje. Nuotr. Viktoro Kapočiaus

NAUJOS VAIZDAJUOSTĖS APIE ĮVYKIUS LIETUVOJE

Gautos dvi naujos vaizduosčių apie paskutinius įvykius Lietuvoje — apie Medininkus ir Lietuvos sporto žaidynes.

Medininkų įvykių vaizduosčių yra 45 minučių ilgumo. Jos kaina — 25 dol.

Sporto žaidynių vaizduosčių — dviejų valandų. Kaina — 35 dol.

Abi vaizduosčių pagamintos žymaus fotografo Viktoro Kapočiaus.

Užsakymus priims Darbininko redakcija. Skambinti: 718 827 - 1352, ar rašyti į Darbininko redakciją: 341 Highland Blvd., Brooklyn, NY 11207.

Kiekvienas būkime lietuviško spaudos platintojas, palaikytojas, nes spauda yra mūsų lietuviško gyvybės ženklas.

SATYROS TEATRAS “ŠĖPA” NEW YORKO LIETUVIŲ SCENOJE

Vyr. skaučių židinys „Vilija“, minėdamas savo veiklos 25-ąją metų, rugsėjo 29, sekmadienį, Kultūros Židinyje newyorkiečiams pristatys satyros teatrą iš Vilniaus „Šėpa“.

Idomi „Šėpos“ teatro istorija. Tasai teatras, gimęs Vilniuje niūrių 1988-ųjų metų rudenį, nėra kažkas naujo nei Vilniaus, nei Europos teatro istorijoje, bet tikra naujovė Amerikos lietuvių scenoje.

Vilniuje panašus teatras buvo sukurtas Universiteto studentų lenkų okupacijos metais, po I Pasaulinio karo. Tada teatras vadinosi „Szopka Wileńska“ (Vilniaus Šėpa) ir garsėjo visoj Lenkijoje savo aštriu politišku. Kasmet Kalėdoms buvo paruošiamas naujas spektaklis ir vaidinamas iki Velykų. Pasakojama, kad teatras buvęs labai populiarus. Paskutinis ikikarinis „Šėpos“ spektaklis įvyko 1938 m., ir čia jau vaidino lėles, vaizduodamos tokias įžymybes, kaip Hitleris ir Pilsudskis. Vėliau tradicija nutrūko — karo ir pokario sovietinės okupacijos sąlygomis politinis teatras buvo neįmanomas.

1988 m. rudenį Vilniaus konservatorijos studentai ėmėsi atgaivinti „Šėpą“. Pirmasis spektaklis „Revoliucijos lopšinė“ įvyko 1989 m. sausio 30 d. Tą vakarą plazdėjo Vilniuje trispalvės, perrištos juodais kaspinais, ir lietuviai drąsiai pripažino, kad turi baidi, patsidavusių valdžią. Štai tuomet ir gimė idėja padaryti tų valdininkų lėles ir jas parodyti.

Premjera sukėlė tikrą furorą, kuris neatslūgo visą sezoną — teatras vaidino pripildytose salėse, spektaklį filmavo KanaDOS, JAV, Suomijos, Prancūzijos televizijos kompanijos.

Po spektaklio KGB sudomėjo ir atsintė saugumo majorą aiškintis su teatru ir Teatro Sąjungos vadovybe. Komunistų CK ideologijos skyriuje pabuvojo dramaturgas L. Jakimavičius. Spektaklis susilaukė daug atsiliepimų spaudoje.

Juokas tai vienas dvasios valy-

Romas Pukštys, TRANSPAK firmos savininkas, vėl vyksta į Lietuvą rugsėjo mėn. Pervedami doleriai, palikimai. Priima užsakymus automobiliams. Atsiskaityti iki rugsėjo 10. TRANSPAK, 2638 W. 69th St., Chicago, IL 60629. Tel. 312 436-7772.

VIDEO JUOSTELIŲ PERKEITIMAS — PAL — SECAM — NTSC — Perkeičiame Video juostelių įrašus iš europietiškos į amerikietišką sistemą ir atvirkščiai. Skambinti (718) 849-1088.

mo būdų. Žmogus nuo gyvulio tuo ir skiriasi, kad sugeba juoktis — pirmiausia pats iš savęs ir pačiomis sudėtingiausiomis aplinkybėmis. Tikra dorybė kritikos nebijo, o sveika tauta moka juoktis, taip rašė A. Katkevičius Jaunimo Gretose 1989 m.

„Šėpos“ teatras turėjo daug sėkmingų pastatymų. Jie atsiradavo tuo metu, kada lietuviui norėjo daug ką išsakyti, kai kurie dar nedrįso, o kai kurie buvo nebyliai. Čia lėlės ir padėjo jiems išsakyti kritiką, skausmus, neapykantą. Lėlės kalba aštria, taikliai apie politikus, nuotaikas ir, žinoma, daug kam pataiko į jautrią vietą. Todėl jas puola, kritikuoja, o publika sales pripildo ir klausosi, ką jos sako ir rodo.

Mes emigracijoje nieko panašaus neturėjom, nors spaudoje labai jau švelniai pasijuokia Vl. Vijeikis Dirvoje, o Akiračių juokai nevisiems patinka.

Pirmą kartą New Yorke dabar pamatysime „Šėpos“ teatro lėles. Ir jos neseks mums vaikų pasakas, kaip esame pripratę, bet kalbės apie rimtus, politinius įvykius, juose dalyvaujančius žmones, kurių didžiumą žinome tik iš pavardės. Per lėles pažinsime Lietuvos politikus arčiau su jų specifinėmis charakteristikomis.

Todėl kviečiame visus rugsėjo 29 d. Kultūros Židinyje pasizūrėti „Šėpos“ įdomaus spektaklio.

Lilė Milukienė

IEŠKOMI

Aiškinamas Griškelių šeimos iš Naujasodžio km., Pažaislio valsč. Kauno apskr. (dabar — Pašto 27 skyriaus pastatas Palemonė, Ateities pl. 50) likimas.

Ieškomos Ona (g. 1926) ir Birutė (g. 1924) Griškelytės, 1944 m. pasitraukusios į Vokietiją. 1948 m. rudenį jų tėvai — Juozas Griškėlis (dirbęs Kauno centriname pašte) ir Ona Griškėlienė bei jaunesnioji sesuo Skirmantė (Petrašiūnų gimnazijos moksleivė) buvo MGB garnizono kareivių sušaudyti savo vieniemyje Palemonė.

Kartu žuvo Kauno VIII gimnazijos moksleiviai: Petras Vainius „Sakalas“ (gyvenęs Kaune. Širvintų II takas 10), Vytautas Janavičius „Varpas“ (gyvenęs Žalialkalny, Darbininkų g. 17 barakuose) ir kiti partizanai.

Žinantieji prašomi pranešti adresais:

Bolševizmo nusikaltimams tirti komisija, 232034 Vilnius, Sėlių (Mičiūrinio) 1/46, arba Jonas Venckevičius, 233005 Kaunas, Aušros g. 40-18 (telef. 73-25-94).

DR. JUOZO IR ALEKSANDROS KAZICKŲ VEDYBINĖ SUKAKTIS

Dr. Juozo ir Aleksandros Kazickų vedybinio gyvenimo 50 metų sukaktis paminėta rugpjūčio 15, per Žolinę. Jie vasarą gyvena savo vasaros ištaigiuose namuose East Hampton, L.I. Ten ir vyko visos sukaktuvinės iškilnės.

Pirmiausia, 4 v. popiet Švč. Trejybės parapijos bažnyčioje buvo iškilmingos sukaktuvinės mišios, kurias koncelebravo vysk. Paulius Baltakis, OFM, su prel. Vytautu Balčiūnu. Mišių metu giedojo solistės Asta Kriškėškaitė ir Aldona Vilčinskaitė-Kisielienė. Akomponavo pianistas Povilas Stravinskis. Bažnyčioje dalyvavo apie 200 svečių.

Paskui visi pervaziavo į Kazickų namus, kur susipažino su aplinka, buvo pavaišinti kokteiliais.

7 val. Country klube buvo vakarienė, kurioje dalyvavo apie 300 svečių. Maldą sukalbėjo prel. Vytautas Balčiūnas. Vakarienės metu meninę programą atliko jau minėtos solistės ir pianistas. Taip pat grojo ir Joe Thomas orkestras.

Dukra Jūratė gražiu humoru papasakojo savo šeimos intoriją, taip pat kalbėjo trys sūnūs ir ma-

rišios. Prisiminė Lietuvą ir jos padėtį, išreiškė savo norą padėti Lietuvai. (Dr. J. ir A. Kazickai išaugino penkis vaikus: vieną dukrą, keturis sūnus. Vienas jų sūnų jau miręs.)

Dr. Juozas savo kalboje prisiminimais grįžo į Vilniaus dienas, kaip jis susituokė su Aleksandra.

Vaišės buvo jaukios ir įdomios, labai elegantiškos. Lietuvių dalyvavo apie 60.

-o-

Dr. Juozas ir Aleksandra Kazickai yra plataus mosto žmonės, didelėmis aukomis remia lietuvišką veiklą. Jie yra daug prisidėję prie Lietuvių Fondo išugdymo, prie kitų projektų. Kai lankėsi Kazimiera Prunskienė, ją nuo Ottawos po Kanadą ir Ameriką važinėjo privačiu lėktuvu. Pas juos yra svečiavęsi daug žmonių iš Lietuvos. Jis pats bent kelis kartus lankėsi Lietuvoje kaip ekonominis patarėjas, ten nusivežė ir Amerikos geriausių ekonomijos žinovus, kurių patyrimu pasinaudojo atgimstanti Lietuva.

Su meile ir pagarba sveikiname sukaktuvinius ir jų šeimą. Tegu Dievo palaima būna su Jumis visuose Jūsų darbuose ir tegu meilė Lietuvos dega Jūsų širdyse. (p.j.)

Vilniuje, Antakalnio rajone, parduodamas 4 nepereinamų kambarių butas. Be to, mūrinis garažas, sodų namas (dviejų aukštų) ir automobilis VAZ 2108. Skambinti vakarais nuo 7 iki 8 val. tel. 718 266 - 7651.

Reikalingas Dabartinės lietuvių kalbos žodynas, išleistas Chicagoje 1962 metais, arba Vilniuje 1972 metais. Jeigu kas turėtų ir sutiktų parduoti, prašome skambinti Danutei Norvilaitei, tel. (718) 827 - 2629.

ROKO GRUPĖ BIX

iš Lietuvos koncertuos rugpjūčio 23 d., penktadienį, 9 val. vak., Cricket Club, 415 16th Avenue, Irvington, NJ (Garden St. Parkway, Exit 143, 16 Ave.) Dėl informacijų skambinti T. Lorai 718 641 - 5568

